

Helyi Esélyegyenlőségi Program

**Bazsi Község
Önkormányzata**

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	17
Célok.....	17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	20
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	20
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	25
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	28
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	68
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	91
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	98
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	107
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	117
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	118
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	119
1. A HEP IT részletei.....	119
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	121
Jövőképünk.....	122
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	122
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	138
3. Megvalósítás.....	147
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	147
3.2 A megvalósítás folyamata.....	147
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	150
3.4 Nyilvánosság.....	150
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	150
4. Elfogadás módja és dátuma.....	152

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum** szerint átdolgozva, Bazsi Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Bűnmegelőzési koncepció, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Bazsi község Zala és Veszprém vármegye határán található, Hévíztől 20 km-re, a Balatontól 23 km-re. Nyugaton Sümegcsehi, délen Zalasántó, keleten Sümegprága, északkeleten Sümeg a határos település. A község területe természetföldrajzilag a Bakony délnyugati részéhez tartozik, melybe észak-északkelet felől a Marcal-medence lapálya nyúlik be. Délről, délnyugatról 200–250 m tengerszint feletti magasságú dombok, a Keszthelyi-hegység bazalthegyeinek erdős nyúlványai koszorúzzák (Kovácsi-hegy, Tátika-hegyvonulat). Kis hozamú folyóvizei (Berek-kút, Delelő-kút, Nagy-erdő patak) a Marcal vízgyűjtő területéhez tartozik. Földjén öntéstalaj, lösz, agyagos és homokos talajok, valamint bazalt található. A szubmediterrán éghajlatú település határánál húzódik a Balaton-felvidéki Nemzeti Park.

A kedvező földrajzi fekvésből és néhány régészeti leletből arra következtethetünk, hogy a táj már az őskorban és az ókorban is lakott hely lehetett, véglegesen azonban minden valószínűség szerint a honfoglalás korában népesedett be.

A helység neve személynévből származik. A névadás módja korai, legkésőbb 12. századi és jellegzetesen magyar helynévadásra utal. Az oklevelekben először valószínűleg 1249-ben jelent meg a neve (Bosoy), de biztos forrás csak 1409-ből való (Base).

A török kor megpróbáltatásaiban Bazsi népének is osztoznia kellett sok ezer, addig virágzó magyar falu és az egész ország sorsával. Ma még kevés, amit erről a válságos korszakról tudunk. A falu múltja sok közös vonást mutat a szomszédos Csehi és Prága történetével, mely falvak lakói szintén a püspökség jobbágyságai voltak. A városias Sümeg piacával, úri székével, búcsújáráshelyével, később a közigazgatás szálával fűzte magához a falvakat. A Sümegről kisugárzó barokk építészeti hatást a bazsi házak némelyike máig mutatja, oszlopos-árkádós tornácaival, nemes egyszerűséggel díszített homlokzataival.

A település az 1950-es megyerendezésig Zala megyéhez tartozott. Szorgalmas, földművelésből és erdőgazdálkodásból élő népét 1959-ben terelték be a Termelő Szövetkezetbe. Ettől kezdve rohamosan hanyatlott az ősi birtok és ősi foglalkozás szeretete és megbecsülése, amely a mostani változások után sem került az azt megillető helyre.

nyugalomra.

A falu szülötte az 1926. szeptember 16-án született Simon István Kossuth-díjas költő, publicista, műfordító, akit halála után is tisztel a Szülőföld – ennek jegyében minden évben az ő emlékezetére gyermekversmondó versenyt rendezünk. Az alig 49 éves korában, 1975-ben elhunyt költőt – kívánságának megfelelően – szülőfalujában helyezték örök

Simon István édesanyja

A falu belterülete teljes közmű ellátottságú, a külterületen lévő Bazsi-Máriamajorban még nem épült ki a szennyvíz-csatornahálózat. A szervezett szemétszállítást a tapolcai székhelyű Remondis Tapolca Kft. végzi. A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat heti egy alkalommal tart fogadóórát a településen. Az óvodás gyermekek Sümegprága településre a Napközi Otthonos Óvodába járnak, melyet a község közösen tart fenn Sümegprágával. Az iskoláskorú gyermekek alapfokú oktatása a szomszéd településeken Zalaszántón, Sümegcsehin, valamint Sümegen folyik.

Épített Örökség

Szőlőhegyi Hálaadó Kápolna

A hagyomány szerint egy középkori eredetű kis kápolna helyére emeltek. Az egyszerű, egyhajós

kis épületet **Holport Teréz** építtette hálából 1850 után. Az 1800-as évek második felében, egy májusi napon jégeső verte el a bazsi hegy szőlőjét. A természeti csapások elkerülésére a falubeliek fogadalmat tettek, hogy kápolnát emelnek a hegy szívében, mely Holport Teréz anyagi támogatásával nemsokára el is készült. A kápolna neoromán stílusban épült, és Urunk színeváltozása misztériumának szentelték. A búcsú napja így augusztus 6-a lett. Három misét tartottak itt. A tavaszi munkák

kezdetekor, a Szent György misét, a munkák végeztekor hálaadót, a Teréz misét és augusztus 6-án a búcsút. (A kápolnát Urunk színeváltozása misztériumának szentelték.) Ezekhez egy fogadalmi mise is társult. Ez június elején volt. (A két világháború között

fogadták, miután egy kemény fagy tönkre tette a termést. „Már kint volt a rozs feje” amikor elfagyott. Utána elvetették a földeket kukoricával, ezt egy jégverés tette tönkre. Akkor fogadták

meg a falusiak, hogy minden évben mondatnak misét, hogy elkerülje falunkat a jégverés.) Az 1990-es évek végéig meg voltak tartva ezek a misék, akkor azonban elhunyt a település plébánosa Dr. Hegedüs Tibor.

A Kápolnában most már csak egy misét tartanak augusztus 6-án. „Ezen a napon gyermekkoromban, az egész falu ünnepelt. A kápolna körül sátrokat vertek, melyekben bábosok, cukrászok, és egyéb árusok kínálták portékájukat. Még ringlist is állítottak fel.” *Farkas Sándor: Szülőföldem* A hazafelé vezető úton megálltak az emberek egymás pincéjénél, beszélgetni.

Nagyboldogasszony Római Katolikus Templom

A falu legjelentősebb, országosan védett műemléke a templom, mely a településen átvezető főút nyugati oldalán áll. 1787-ben épült késő barokk stílusban.

A falra rögzített Mária-kép 1800 körül készült. A szószék, melynek feljárata a sekrestyéből nyílik, eredetileg a sümegi ferences templomban állt, mestere pedig a karmelita Franz Richter szerzetes volt, aki Acsády Ádám Péter veszprémi püspök megbízásából, 1743-ban készítette a sümegi templom számára barokk stílusban.

A térségben egyedülálló a karácsonyi díszítése a piros pogácsa almákkal, valamint az Úr napi sátrak előtti szirom képek. **A templom országos védelem alatt áll.**

Útszéli homokkő keresztek

Egyszerre szakrális-, fogadalmi emlékek, tájékozási- és határpontok is a magyar vidék jellegzetes színfoltjai, az út menti keresztek. Ezekből, Bazsi bel- és külterületén is számos színvonalas példája akad. Közülük a legrégebbi a községtől nyugatra, a szőlőhegyre vezető Hegyi utcában álló, útszéli kereszt, melyet 1812-ben állítottak. A településen található 9 db homokkő keresztek nagyrészt az 1800-as évek végén épültek.

Berzsenyi Dániel emléktábla

A falu határában álló emléktábla Berzsenyi Dániel tiszteletére készült, aki 1808-ban, a Somogy megyei Niklára költözése alkalmából itt írta a Búcsú Kemenesaljától című költeményét.

„Messze setétedik már a Ság teteje,
Ezentúl elrejtí a Bakony erdeje,
Szülőföldem, képedet:
Megállok még egyszer, s reád visszanézek.
Ti kékellő halmok! gyönyörű vidékek!
Vegyétek bús könnyemet.”

Természet kincsei

Bazsi a **Bakony lankás délnyugati részén**, Sümegtől délnyugati irányban fekvő település, amely a Bakony és Marcal-medence határán terül el.

A változatos tájat, a szintén szomszédos Keszthelyi-fennsík bazalthegyei (Kovácsi-hegy, Tátika hegyvonulat) teszik még izgalmasabbá, kialakítva a jellegzetes Pannon-táji megjelenését. A település határában helyezkedik el a Tátika várrom, mely kedvelt kiránduló hely. A Tátika-hegyen élő **ősbükkös** 1953 óta védett, ma erdőrezervátum. A háborítatlanság sok védett állatfajnak kedvez, él itt havasi cincér, kék galamb, holló, nagyfülű denevér. A sziklagyepeken él a sziklai ternye, a turbánliliom és a tarka nőszirm. A Tátika várromhoz felvezető „bazaltutca”, ahol több barlang is található.

A vulkanikus talajnak köszönhető, hogy az itteni **almák** különleges zamatúak és messze földön ismertek voltak. Az ötvenes években vagonszám szállították külföldre és szerte hazánkban. Állítólag, még az **angol királynőnek** is juttattak a Bazsi almából. Településünkön, a ma már csak nyomokban található, régi fajták az utolsó pillanatban lettek megmentve. Az őshonos almafákról gyűjtött szaporítóanyaggal 1500 db facsémétét állítottak elő, melyet a lakosság között lett szétosztva. 12 őshonos almafajtából 120 db-os génbankként is. A szőlőhegyen jellemző még az őshonos szelídgesztenyés, melyben előfordulnak kb. 200 éves termő gyümölcsfák.

Csodálatos látvány június elején a gesztenyefák virágzása. A település feletti erdőben több **kőfejtő** működött, és egyet jelenleg is hasznosítanak. Egy, már nem művelt kőfejtő különleges tájképi

értéket képvisel a bányaudvarral és egy természetes formájú tóval, ahol most, ahol most a **Ligetszépe** major található. Itt egy családi gazdaság működik, fő profiljuk a kecsketenyésztés és kecskesajt készítés.

Településünkön közel két évtizeddel ezelőtt több gazdaságfejlesztési jellegű, de főleg szemléletformáló programot (mint a gyümölcstermesztési hagyományok újraélesztése, a közösségi gyümölcsfeldolgozó létrehozása, vagy a parlagi baromfifajták visszahonosítása program) indítottak a településen.

A lakosság, az önkormányzat dolgozóinak bevonásával és a falugondnok is közösen valósítjuk meg a mezőgazdasági tevékenység infrastrukturális feltételeit.

2023-tól szántóföldi növénytermesztésre, gyümölcstermesztésre, tojótyúk tartásra és sertés hizlálásra helyeztük a hangsúlyt a településen, falugondnok részt vesz az áruk beszerzésében, a lakosság tájékoztatásában és a feldolgozás során megrendezésre programokban.

A gyümölcstermesztési tevékenységünk az önkormányzati tulajdonú Gyümölcsfa génbank és egyéb gyümölcsösök művelésére irányul. A termést a programban használt gyümölcsfeldolgozónkban elsősorban rendezvényeink gyümölcslé szükségletének biztosítása céljából dolgozzuk fel, de a lakosság gyümölcs feldolgozási igényét is biztosítani tudjuk.

Szabadtartásos tojótyúk állományunk tojástermelése a helyi lakosság körében kerül értékesítésre.

Sertéshizlaldánkban nevelt sertések takarmányozása, a mintegy 8 hektáron előállított gabona és egyéb takarmánynövény felhasználásával történik.

A vágósertések elsősorban a településünkön kerülnek értékesítésre, de jut belőle a helyi önkormányzati rendezvények sertéshús igényének kielégítésére is, ezáltal jelentős megtakarítást eredményezve a költségvetésünkben.

A lakosság sertésvágási kedvét a program keretében használt mini húsfeldolgozónk lakossági célú átengedésével próbáljuk ösztönözni. Állataink kizárólag helyben előállított gabonával történő takarmányozása, illetve az alkalmazott tartástechnológia szavatolja a lakosságnak átadott élelmiszer alapanyagok kiváló minőségét. Lakosainknak, jó alapanyagból házi feldolgozással prémium minőségű élelmiszerek előállítására van lehetősége.

Ily módon elmondható, hogy a közfoglalkoztatás nagyban hozzájárul a helyi életminőség javulásához, nem beszélve arról, hogy a közfoglalkoztatás helyi és általános megítélését is pozitívan befolyásolja.

Tapasztalataink rendkívül jók, a program társadalmi elismertsége inspiráló mind a foglalkoztatottak mind a szervezők számára.

A közfoglalkoztatási programok megvalósításában nyújtott kiemelkedő szakmai tevékenység elismeréséül, Önkormányzatunk az elmúlt években kétszer részesült Miniszteri elismerő oklevélben. A falugondnoki szolgálatunk minden tevékenységbe aktívan bekapcsolódik.

Simon István szülőföldjének szépségéről emígy írt Juhász Ferenc 1956-ban *Ködök, kikerics* című portrévázlatában:

„Bazsi a Bakony déli nyúlványainál fekszik, apró völgykagylóban, amelynek bazalt-legyezője nagy csillogó rétségre nyúlik, s a fénypárás messzeség a sümegi hegy kúpjában fut össze, a hegyen az ősi várrommal, mint valami nemes gálya-orr isten-feje. Körül: Tátika, Csobánc, Rezi, Szigliget várromjai; porladó nagyurak, fölgypesedett-szívű katonák, elrothadt-tekintetű várbeli kisasszonyok, földbe-boldogult jobbágyok álma a földben, meggyűrűzött csontjai, csákói, kardjai, szőrei, főkötői, s a bakonyi erdő, ahol nem is olyan régen még a betyárok: Sobri, meg Savanyó, meg Vak Illés kötötték lovukat piros almafához. Látni innen a Ság tetejét, Berzsenyi, Kisfaludy élt itt, utazott Keszthelyre lassú szekéren.” (Juhász Ferenc)

A településen jelenleg 458 fő (2024.01.01. adat) lakos él.

A településen megvalósuló pályázatok:

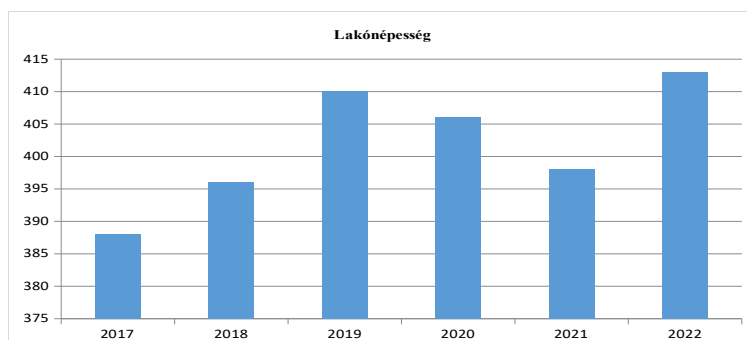
	Pályázat neve	Pályázati támogatás összege	Megvalósítás éve
1	Zártkerti utak és vízelvezető árkok felújítása, kiépítése	10 000 000 Ft	2019.
2	Közterületek karbantartását szolgáló eszközbeszerzés (szár zúzó) MFP	2 362 205 Ft	2020.
3	Faluház energetikai fejlesztése	12 000 000,- Ft	2020.
4	Színpad (kistelepülési rendezvényi támogatás)	1 000 000 Ft	2021.
5	Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése MFP	1 947 545 Ft	2021.
6	Járda felújítás	15 468 252 Ft	2021.
7	Járda felújítása MFP	9 499 985 Ft	2022.
8	Mobil színpad MFP	2 124 486 Ft	2022.
9	Orvosi szolgálati lakás felújítása MFP	16 994 507 Ft	2022.
10	Utak felújítása MFP	8 797 244 Ft	2022.
11	Orvosi eszközök MFP	2 971 009 Ft	2022.
Összesen		83 165 233,- Ft	

A lakónépesség adatsorba a ténylegesen helyi települési közösséget alkotó lakosságot számítjuk: akik a településen állandó lakcímmel, esetleg ezen felül ugyancsak a településen tartózkodási hellyel, vagy más településen állandó lakcímmel, de településünkön tartózkodási hellyel rendelkeznek. Akik településünkön rendelkeznek ugyan állandó lakcímmel, de más településen tartózkodási helyet létesítettek, nem számítandók a lakónépességbe. A lakónépességi adatsor szociológiai tartalma annak a körnek a meghatározása, amelyet nem ért más település irányából elszívó hatás.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	388	bázis év
2018	396	102,06%
2019	410	103,54%
2020	406	99,02%
2021	398	98,03%
2022	413	103,77%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Akik településünkön rendelkeznek ugyan állandó lakcímmel, de más településen tartózkodási helyet létesítettek, nem számítandók a lakónépességbe. A lakónépességi adatsor szociológiai tartalma annak a körnek a meghatározása, amelyet nem ért más település irányából elszívó hatás.

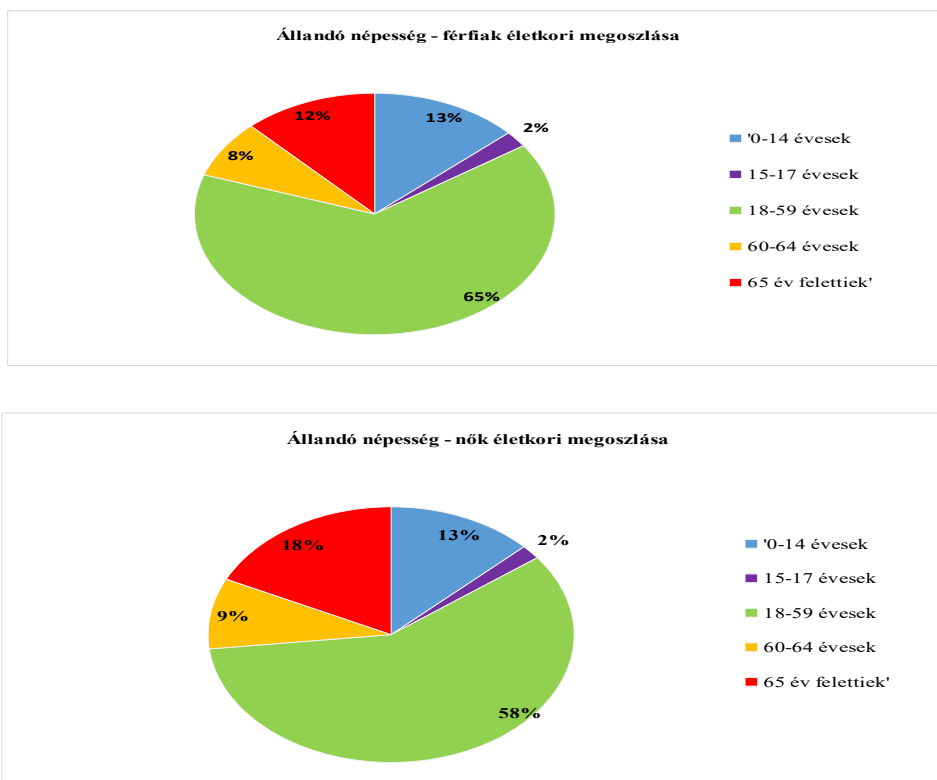
A fenti táblázat alapján elmondható, hogy a lakónépesség száma növekedett. Ez magyarázható a településen és annak vonzáskörzetében a gyermekes családok számának és a bevándorlás emelkedésével, és az elvándorlás csökkenésével. Fontos szempont, hogy a településen helyben és térségben tudjunk munkahelyeket létesíteni, illetve a közösségi közlekedés biztosításával távolabbi munkahelyekre az eljutást biztosítani tudjuk.

Állandó lakosságszámba számítanak azok, akik településünkön létesítettek állandó lakcímet. Ez az adatsor inkább deklaratív jellegű, mintsem szociológiai, viszont az önkormányzat költségvetési tervezés, a pályázati tevékenység hivatalos és mérvadó viszony száma.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	233	224	457	50,98%	49,02%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			20	4,38%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	31	29	60	6,78%	6,35%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	4	9	1,09%	0,88%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	151	131	282	33,04%	28,67%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	18	20	38	3,94%	4,38%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	28	40	68	6,13%	8,75%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nemek szerinti megoszlás 2020. évben vizsgált adatai egyenlő nemi megoszlást mutatnak. Ezt az állapotot a 65. évtől felgyorsuló férfi mortalitás átírja, a nők közel kétszeresének egyedül maradását vételezve. A 65 év feletti korcsoportban a nők már jóval magasabb arányban vannak jelen, mint a férfiak a településen.

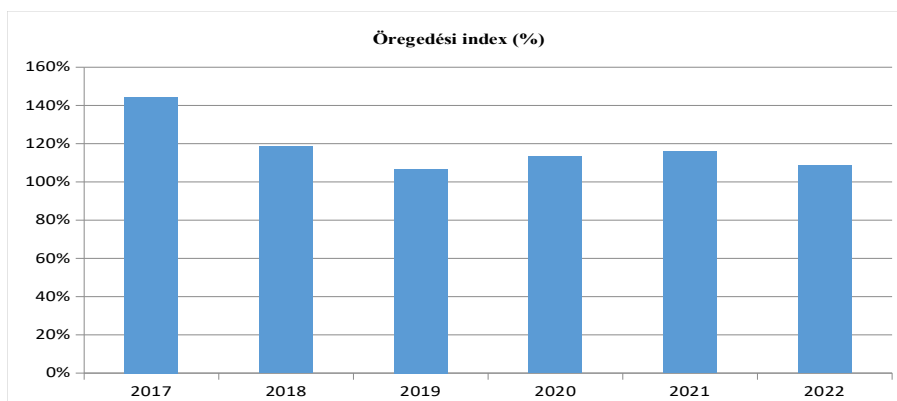
Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Ez a táblázat is jól mutatja azt, hogy a településen élők 15 % (nők), illetve 15 %-a (férfiak) tartozik a 0-17 éves korosztályba, a legnagyobb számban a 18-59 évesek vannak, mind a nőknél, mind a férfiaknál. A diagram jól szemlélteti, hogy a 18-59 éves korosztály tekintetében a férfiak állandó népességhez viszonyított aránya 65 %, ám ugyanez az érték a nőknél 58 %. Ilyen jelentős különbség a két nem korcsoportos megoszlása között a 65 év felettiekénél tapasztalható, itt a nők száma a magasabb, a teljes népesség 18 %-át teszi ki ez a korcsoport, míg ugyanez az arány a férfiaknál csupán 12 %. A gyermekek alacsony számát mindkét nem tekintetében jól mutatja a diagram. A legkisebb számban a népesség összetételét tekintve a 15-17 évesek találhatóak, nőknél 2 %, férfiaknál 2 % a teljes népességhez viszonyítva az arány. A 0-14 éves korosztályt illetően a nők és a férfiak korosztálynak a képviselői 13 %-ot tesznek ki. Az adatokból megállapítható, hogy az idős lakosság, a 65 év felettiek, a nyugdíjasok tekintetében több a nő, ezt mindenképpen érdemes figyelembe venni mind a nők, mind az idősek, mint esélyegyenlőségi célcsoport tekintetében.

Az öregedési index megmutatja a 65. év feletti és a 0-14 éves korosztályok arányát

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	65	45	144,44%
2018	64	54	118,52%
2019	63	59	106,78%
2020	68	60	113,33%
2021	73	63	115,87%
2022	75	69	108,70%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

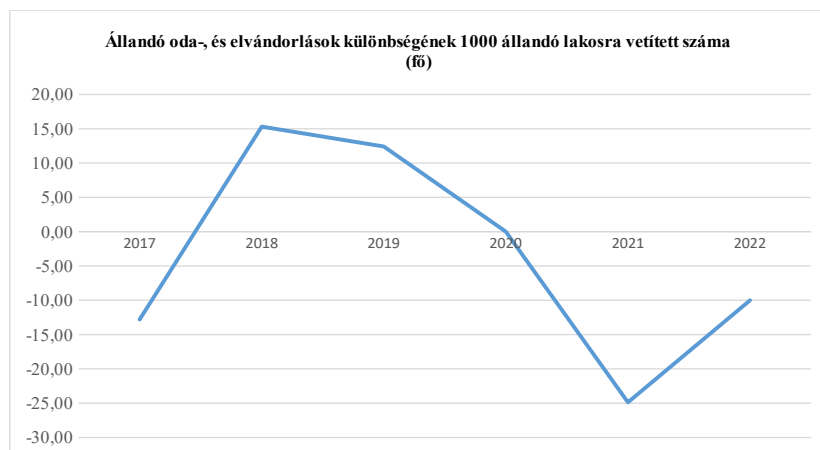

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százszal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. Tekintettel arra, hogy az öregedési index 100 feletti értéket mutat, megállapítható, hogy a település elöregedő, ez azt jelenti, hogy az időseknek fokozottabb ellátására van szükség, azonban ez nem jelenti azt, hogy esélyegyenlőség szempontjából a gyermekeket – mivel kevesebben vannak – nem kell figyelembe vennünk.

Bazsi településen lassú elöregedésről beszélhetünk, mivel a kiskorú lakosok száma növekedett a 65 év feletti állandó lakosság számához viszonyítva. Ez a fiatal házaspárok lakásvásárlásával, illetve letelepedésével hozható összefüggésbe.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-12,80
2018	15,31
2019	12,41
2020	0,00
2021	-24,88
2022	-10,01

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

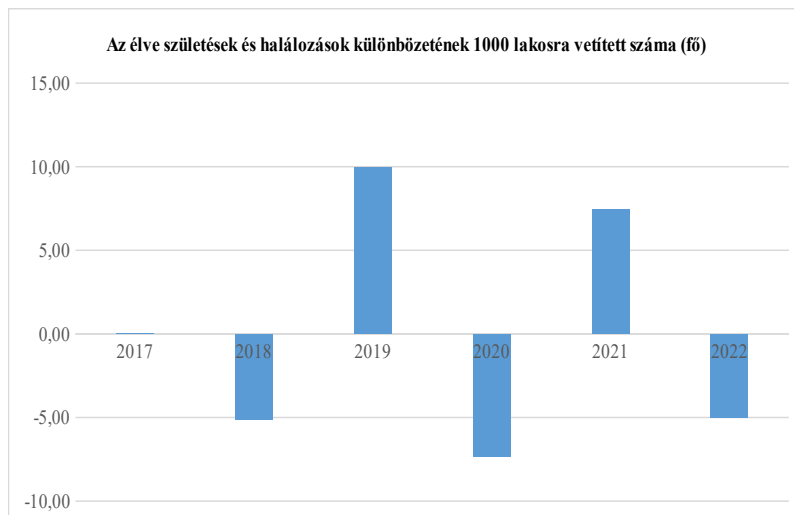
Mint ahogy már az előzőekben is utaltunk rá, az odavándorlás nagyobb mértékű volt a településén, majd ez csökkenő tendenciát mutat, mint az elvándorlás. Ez az üres házak megvásárlásával magyarázható.

A belföldi vándorlásokra vonatkozó adatok a település „vonzerejét” mutatják meg: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző.

Jelenleg a településre való költözés a jellemző a 2022. évi adatok alapján, bár 2021-évben az elvándorlások száma jelentős volt. A 2022. évre vonatkozó adatok jelentős javulást mutatnak az előző évekhez képest.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	0,00
2018	-5,10
2019	9,93
2020	-7,35
2021	7,46
2022	-5,01

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás negatív értéket mutat, a halálozások száma szinte minden évben magasabb, mint az élve születések száma, ez szintén a lakosság előregedésére enged következtetni. Kiugróan negatív ez az érték a vizsgált 6 év közül a 2018., 2020., 2022. években volt.

Értékeink, küldetésünk

Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testülete Bazsi Község Önkormányzata 2019-2023 időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP) az 27/2019. (02.28.) számú határozatával fogadta el, majd a felülvizsgálatokat az 14/2021. (02.24.) számú határozatával fogadta el.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat vizsgálja felül a helyi esélyegyenlőségi programot.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az elmúlt évtizedekben az ország különböző régiói, kistérségei, települései között egyre nagyobb gazdasági, foglalkoztatási és szociális különbségek jöttek létre. Ahol a társadalmi különbségek érezhetőbbé váltak, ott a helyi szociális rendszer iránti szükségletek is megnövekedtek. A rendelkezésre álló erőforrások azonban sok helyen kevésnek bizonyulnak, és csak a szükséges jogszabályban előírt minimális ellátásokra korlátozódnak.

Településünknek törekednie kell az egyenlőtlenségek leküzdésére, gazdasági és szociális kohézió erősítésére. A partnerség, együttműködés, az együtt gondolkodás mindannyiunk feladta azért, hogy a megfogalmazott célok ne csak innovációs lehetőségek legyenek, hanem összefogással megvalósulhassanak. Ahhoz, hogy a település esélyegyenlőségi tervében megfogalmazott célok megvalósuljanak, szükség van a folyamatos tervezésre, a változó körülményekhez való alkalmazkodásra, melyhez elengedhetetlen a területen dolgozó szociális szakemberek, a mindennapi ellátásban dolgozók és a helyi önkormányzat folyamatos párbeszéde, partnersége, közös nyelve.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bazsi Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket,
- a köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Bazsi olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve.

Az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében, olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az esélyegyenlőség előmozdítását szolgálják, így különösen a:

- mélyszegénységben élők, romák
- gyerekek
- nők
- fogyatékos személyek
- idősök tekintetében.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat, melynek tagjai az érintett intézmények szakemberei:

- mini bölcsőde,
- óvoda,
- általános iskola,
- gyermekorvos,

- házi orvos,
- fogorvos,
- védőnő,
- rendőrség,
- szociális ügyintéző,
- szociális alapszolgáltatási intézmény, gyermekjóléti szolgálat
- civil szervezetek,
- alapítványok.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Általános fogalomértelmezés az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény meghatározása alapján:

Hátrányos megkülönböztetés

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzetiséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre

irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, érdekképviselőhez való tartozása, egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

Közvetett hátrányos megkülönböztetés

A közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzetiséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatéksága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.

Előnyben részesítés

Nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését az a rendelkezés, amely egy kifejezetten megjelölt társadalmi csoport tárgyilagos értékelésen alapuló esélyegyenlőtlenségének felszámolására irányul, nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.

Szegregátum

A térben elkülönülten és koncentráltan, egy tömbben élő hátrányos helyzetű személyek, akik többszörösen ki vannak téve a társadalmi kirekesztődés mechanizmusának.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) már differenciáltabb szabályozást ad:

Fogyatékos személy

Az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Az akadálymentesség

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. §-ának 1. pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő épített környezet. Az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.

Az egyenlőesélyű hozzáférés

A szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele – az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal – mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető. Az épület egyenlő eséllyel hozzáférhető, ha mindenki, különösen a mozgási, látási,

hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók. Az információ egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha az mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető, az ahhoz való hozzájutás pedig az igénybe vevő számára akadálymentes.

Közzolgáltatás

Az állam által fenntartott intézmény által nyújtott közzolgáltatási médiaszolgáltatás, továbbá oktatási, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális, tudományos, szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, egészségügyi, sport-, ifjúsági, foglalkoztatási, közlekedési szolgáltatás, ellátás, illetve tevékenység.

A helyi és nemzetiségi önkormányzat hatásköre gyakorlása során kifejtett minden tevékenység – ideértve különösen a hatósági és egyéb közigazgatási tevékenységet –, valamint a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a nem állami, helyi önkormányzati vagy nemzetiségi önkormányzati fenntartó és az egyházi jogi személy által fenntartott, közfinanszírozásban részesülő intézmény által nyújtott *fb*) alpont szerinti szolgáltatás, ellátás, tevékenység,

Minden ügyfélszolgálati rendszerben működtetett szolgáltató tevékenység, továbbá, minden olyan hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenység, amely település vagy településrész közellátását szolgálja, használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv) rendelkezik.

Az Mötv. 13. § (1) bekezdése értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;

- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

(2) Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

(3) Az (1) bekezdés 18. pontja szerinti helyi közösségi közlekedési feladatellátás forrása helyi önkormányzatnál a helyi iparüzési adóból származó bevétel, a fővárosi önkormányzat esetében elsőként a külön törvény alapján a fővárosi önkormányzatot osztottan megillető adóbevétel.

Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a Képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testülete elkötelezett az esélyegyenlőség mellett, ezért helyi rendeleteivel is az a célja, hogy javítsa az esélyegyenlőségi célcsoportok társadalmi helyzetét és elősegítse ezen csoportok felzárkózását.

Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testületének az alábbi rendeletei születtek e tárgyhoz kapcsolódóan:

- a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló 7/2021. (VI.18.) számú önkormányzati rendelet,
- az egészségügyi alapellátás körzeteinek kialakításáról szóló 9/2016. (VIII. 31.) számú önkormányzati rendelet,
- Bazsi Község településképéről szóló 10/2017. (XII.31.) számú önkormányzati rendelet,
- a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 8/2020. (XII.30.) számú önkormányzati rendelet,
- tárgyévi költségvetési rendeletek.

Fentiekén túl Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testülete Bazsi Község Önkormányzata 2019-2023 időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját az 27/2019. (II. 28.) számú határozattal fogadta el.

Helyi szinten Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testületének döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, célirányos kötelező feladatok ellátásán túl a társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházakkal, önszerveződésekkel, társulásaival, törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Az önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Fontos megemlíteni az önkormányzat költségvetési koncepcióját, közmunkaprogramját, valamint településrendezési tervét, melyek, jóllehet egy- egy szektor konkrét célkitűzéseit és terveit határozzák meg, mégis szervesen és elválaszthatatlanul kapcsolódnak az esélyegyenlőség kérdésköréhez.

Az esélyegyenlőség területén kiemelt jelentőséggel bír Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása, Szociális, Család és Gyermekjóléti Intézmény, melynek a hátrányos célcsoportok közül a gyermeki jogok védelme, időskorúak, fogyatékkal élők támogatása és a megfelelő családi környezet megteremtésének biztosítása a fő feladatuk a szolgáltatásaik révén.

A szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló 7/2021. (VI.18.) számú önkormányzati rendelet célzottan a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, illetőleg mélyszegénységben élőkre vonatkozóan rendelkezik a pénzügyi és természetbeni települési támogatások köréről:

- a) általános települési támogatás,
- b) rendkívüli települési támogatás,
- c) születési települési támogatás,
- d) iskolakezdési települési támogatás,
- e) temetési települési támogatás,
- f) mikulás csomag települési támogatás
- g) köztemetés,
- h) tüzelőanyag települési támogatás.

Személyes gondoskodás keretében nyújtott természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátások:

- a) étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás,
- c) családsegítés,
- d) gyermekjóléti szolgáltatás,
- e) gyermekétkeztetés,
- f) falugondnoki szolgáltatás.

Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása következtében Bazsi Község Önkormányzata a következőkben felvázolt települési esélyegyenlőségi programot alkotja meg.

Az Szt. változásáról a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg.

Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- gyermekek otthongondozási díja,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj,
- közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Bazsi Község Önkormányzatának elsődleges célja, hogy minden embert egyenlőnek kell tekinteni a településen. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032))

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által előkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-éig, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el, a központi költségvetésről szóló törvény hatálybalépését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskoruk szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum,

amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységet, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait.

Szolgáltatástervezési koncepció elkészítése folyamatban van a Marcal vidéki Önkormányzatok Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Intézménye révén.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

2013. január 1. napjától Bazsi Község Önkormányzata létrehozta Bazsi, Dabronc, Gógánfa, Hetyefő, Megyer, Rigács, Sümegprága, Ukk, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes községek önkormányzataival – 11 önkormányzattal - a Gógánfai Közös Önkormányzati Hivatalt.

Bazsi község tagja a Sümegprága és Bazsi Óvodafenntartó Társulásnak, melyet Bazsi Község Önkormányzata és Sümegprága Települési Önkormányzata tartják fenn óvodai és mini bölcsődei feladatok ellátására.

A Gógánfai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 11 település (Bazsi, Dabronc, Gógánfa, Hetyefő, Megyer, Rigács, Sümegprága, Ukk, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes) 2015. január 1-jével létrehozta a Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása Szociális és Gyermekjóléti Intézményét – gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás feladatainak az ellátására. 2023. 12. 31. napjáig Bazsi Község Önkormányzata önállóan látta el a szociális étkeztetés feladatait, 2024. január 1. napjától a Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása Szociális és Gyermekjóléti Intézménye biztosítja a feladatellátását.

A Sümegi Kistérségi Többcélú Társulás fenntartásban – amelynek Bazsi is tagja - 21 településen biztosított a szakorvosi járóbeteg szakellátási feladatok ellátása a Sümegi Kistérségi Egészségügyi Szolgálat Közhasznú Nonprofit Kft. által. 2024. július 1-től a jogszabály változások következtében a költségvetési szerv kerül létrehozásra a feladatellátásra vonatkozólag.

A Észak-Zalai Víz - és Csatornamű Zártkörűen Működő Részvénytársaság látja el az ivóvíz és a DRV Zártkörűen Működő Részvénytársaság szennyvízhálózatok fejlesztését Bazsi községben.

Bazsi Község Önkormányzata az egészségügyi alapellátás tekintetében a LONA MEDIC Kft. látja el.

A védőnői ellátás 2023. július 1. napjával átalakult, az addig önkormányzatok által fenntartott – Védőnői Körzet működtetését a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház látja el.

A fogorvosi alapellátást a Sümegi székhelyű Dr. Jova Zoltán területi ellátási kötelezettséggel látja el Sümegen.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az alábbi táblázatok statisztikai adatokkal támasztják alá a következő fejezetek helyzetelemzéseit abból a célból, hogy az esélyegyenlőség javítása érdekében szükséges intézkedések számadatokkal is alátámaszthatóak legyenek. A számadatok által felvázolható a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból.

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze, felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, és nem is lehet, ott a 2022. évi népszámlálás adataiból indultunk ki. Főleg a fogyatékkal élők és a romák adatainak meghatározása ütközött nehézségekbe: a fogyatékkal élőkről nagyon kevés statisztikai adat ismert, a romáknál pedig települési szinten nincs, aki romának vallja magát, így őket nem lehet ebbe a csoportba sorolni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység: azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmat azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. A foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

A mélyszegénység összetett, több kritérium szerint meghatározott helyzet. Legalább két kritérium alapján sorolható mélyszegénységbe a személy, vagy család. Ezek: - legalább három éve munkanélküliek, - legfeljebb az általános iskola 8. osztályát, illetve a 9-10. osztályt végezték el, - az aktív korúak inaktívak, ami a munkaerőpiacon történő részvételt illeti, - kettőnél több gyermeket nevelnek. A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A népszámlálási adatok azért nem adnak reális képet, mert a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. Bacsin becsülhetően kisszámú a roma népesség, az idős- és középkorú generációra az alulképzettség a jellemző. Az önkormányzat arra törekszik, hogy ösztöndíjjal támogassa a felsőoktatásban részt vevő hallgatókat is (Bursa Hungarica ösztöndíj).

Az Szt. meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formait, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése alapján

a) **jövedelem**: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b) – (1c) bekezdésekben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b) **vagyon**: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;

A családok, háztartások életkörülményeit elsősorban a havi nettó jövedelem nagysága határozza meg. Az egy főre jutó jövedelmet nagymértékben befolyásolja, hogy az együtt élő családtagok közül hányan tartoznak a keresők és hányan az eltartottak közé. Ezen belül az eltartottak életkora, egészségi állapota is meghatározó lehet. A továbbtanulással, a képzések fontosságának előtérbe kerülésével egyre nagyobb számban maradnak eltartottak a 18 év feletti gyermekek is.

A társadalmi szegénységben élő családok egyik csoportjára általában jellemző az anyagi és tárgyi szűkösség, de a szülők egészségesek, dolgoznak, megfelelően szervezik a család életét, érzelmi kötődéseik szorosak. Rugalmasan tudnak alkalmazkodni a változó körülményekhez, értékrendjükben a társadalmi normákhoz igazodnak. Bár intellektuális területen általában hátrányt szenvednek, de életvezetésükben jellemző a céltudatottság, a küzdeni akarás, ezért erősen motiváltak.

A szegénységben élők másik csoportjára jellemző, hogy nagyon alacsony a jövedelmük, ezért anyagi és tárgyi ellátottságuk csekély, a létminimum alatt élnek. Életvezetési zavarai miatt még a

kevés jövedelmet is rosszul osztják be. A családtagok egymáshoz való kötődése bizonytalan, labilis, önálló életvezetési képességük csökkent.

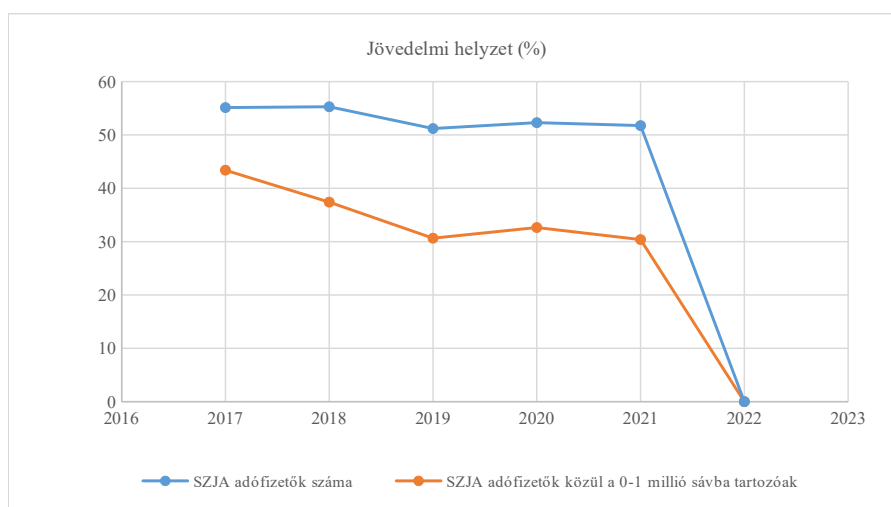
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek, és a romák.

A településen az a tapasztalat, hogy a munkaerő-piacra jutás fő akadályai az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	55,13	43,39
2018	55,28	37,40
2019	51,20	30,64
2020	52,30	32,64
2021	51,75	30,38
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Európai Bizottság az Európa 2020 Stratégia néven meghatározta a szegénység csökkentési célját. Az uniós cél, hogy 20 millió fővel csökkenjen a szegénységben és kirekesztettségben élők száma. Az ehhez kapcsolódó magyar vállalás szerint Magyarország 2020-ra mintegy félmillió fővel kívánja csökkenteni a szegénységben élők számát. A vállalások meghatározásához az Eurostat három mutatószámot használt: a jövedelmi szegénységben élők számát, a rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők számát, valamint az anyagi deprivációban élők számát.

Az SZJA adófizetők aránya az állandó népesség %-ában 30,38 – 43,39 érték között mozgott, csekély mértékű csökkenés tapasztalható. Ekkor a csökkenést az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók (az szja adófizetők %-ában) számának csökkenése adta.

A társadalmi szegénységben élő családok egyik csoportjára általában jellemző az anyagi és tárgyi szűkösség, de a szülők egészségesek, dolgoznak, megfelelően szervezik a család életét, érzelmi kötődéseik szorosak. Rugalmasan tudnak alkalmazkodni a változó körülményekhez, értékrendjükben a társadalmi normákhoz igazodnak. Bár intellektuális területen általában hátrányt szenvednek, de életvezetésükben jellemző a céltudatosság, a küzdeni akarás, ezért erősen motiváltak.

A szegénységben élők másik csoportjára jellemző, hogy nagyon alacsony a jövedelmük, ezért anyagi és tárgyi ellátottságuk csekély, a létminimum alatt élnek. Életvezetési zavarai miatt még a kevéske jövedelmet is rosszul osztják be. A családtagok egymáshoz való kötődése bizonytalan, labilis, önálló életvezetési képességük csökkent.

Azok a családok, akik láthatóan jobb életkörülmények és kedvezőbb anyagi feltételek között élnek, nagyobb számban sorolták magukat a társadalom alsó rétegébe, és érzik magukat szegénynek, mint azok, akik napi anyagi nehézségekkel küzdenek, esetleg még tartozásuk is van.

Azokban a családokban, melyekben a jövedelmi viszonyaik alapján a középrétegbe sorolták magukat, nagyobb számban érzik szegénynek magukat a családtagok, melynek okaként legtöbbször a jövedelem hiányát vagy alacsony mértékét jelölték meg.

Ezen adatok alátámasztják, hogy a családok szegénységhez való attitűdje nagyon szubjektív. A helyi segítő szervezetek ott van nagy szerepe, amikor a halmozottan hátrányos helyzetben élők nem ismerik fel reális társadalmi helyzetüket, nem tudnak, és nem akarnak változtatni sorsukon. Fontos e családok, személyek támogatása, motiválása, önismeretük, helyzetük, saját sorsuk iránt érzett felelősségük felerősítése. Ez amiatt is fontos, mivel a halmozott hátrányok közt élő, támogatás nélküli szülők újabb problémákat generálnak, gyermekeik ugyanezzel a kötelesség- és felelősségtudat hiányával találkozhatnak, ezt generációkon keresztül tovább örökölik.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi esélyegyenlőségi programunk adatai tartalmazzák az önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Az életszínvonal emelkedésének legmeghatározóbb tényezője a munkaerő-piacon való részvétel, hiszen a jövedelemszerzés legáltalánosabb formája a munkavégzés. Így azoknak a családoknak, amelyekben a háztartásban munkanélküli vagy inaktív személyek élnek, nagy az esély a szegénnyé válásra.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén

Az Ebktv. 21. § - 23. § alapján az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében stb.

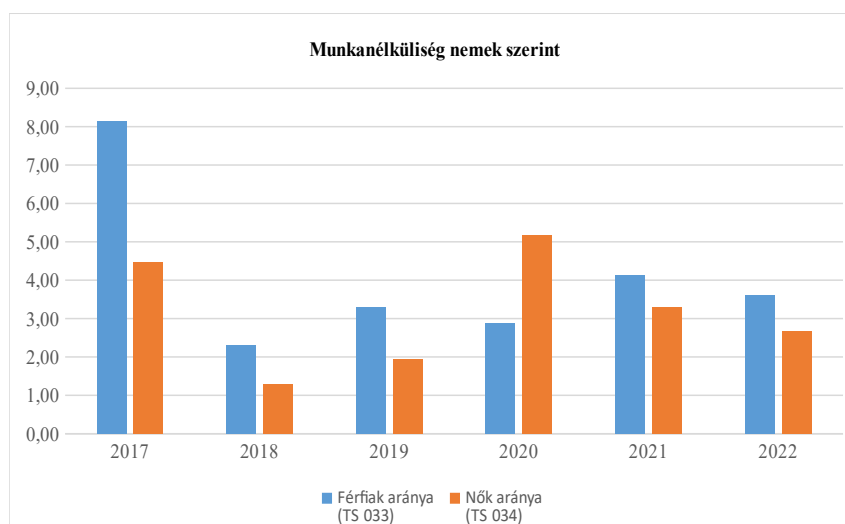
Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az alábbi adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	8,14	4,46	6,30%
2018	2,31	1,30	1,81%
2019	3,30	1,94	2,62%
2020	2,87	5,16	4,02%
2021	4,12	3,29	3,71%
2022	3,61	2,68	3,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

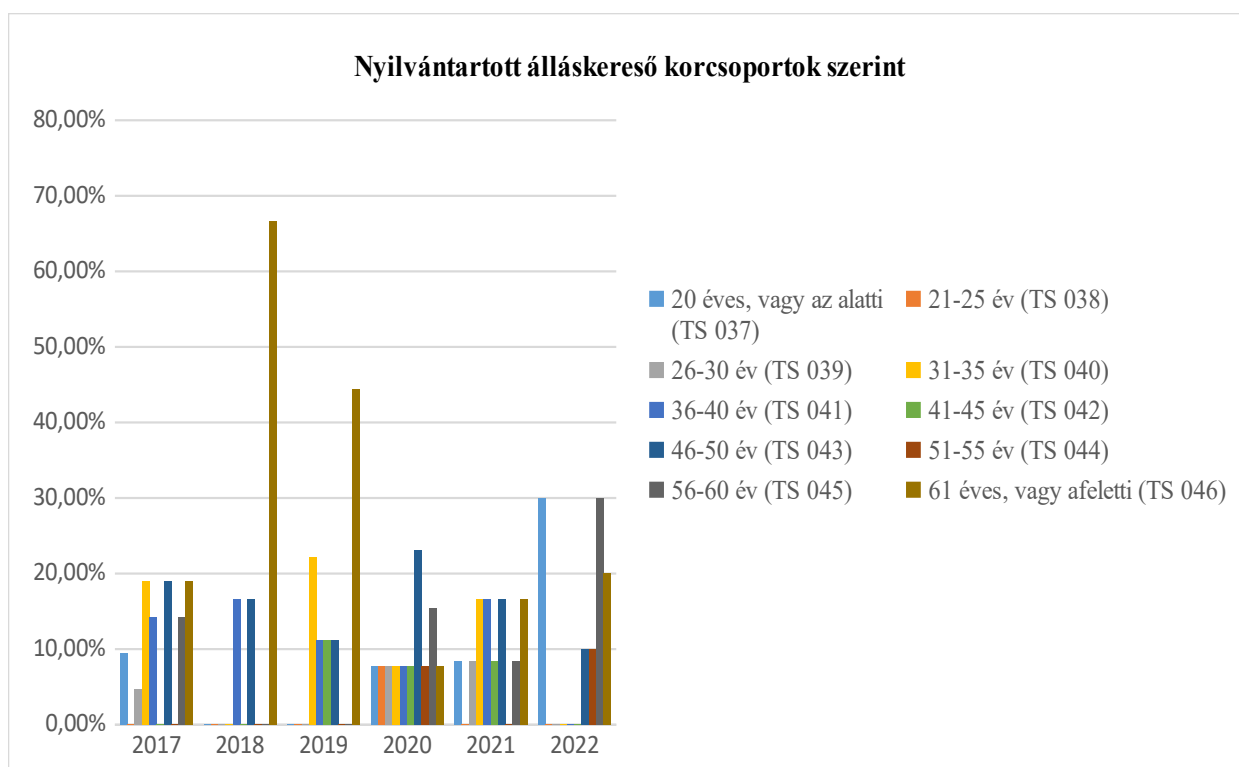
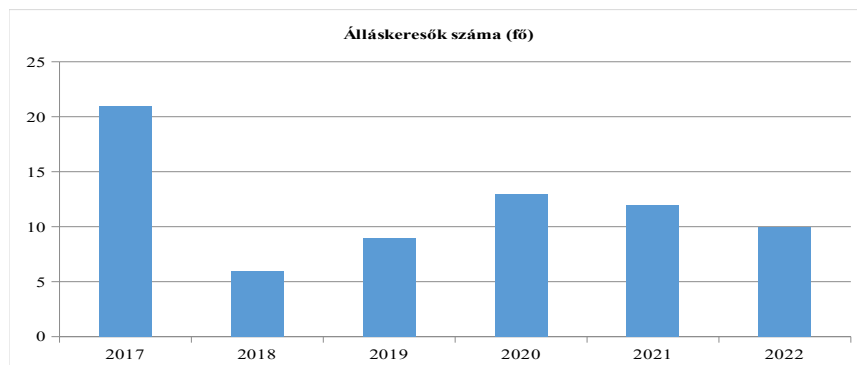
A vizsgált 2017-2022 évek során a nemek szerinti vizsgálattal megállapítható, a férfiak magasabb aránya a nyilvántartott álláskeresők körében.

A nyilvántartott álláskeresők száma tekintetében megállapítható, hogy a lakónépességhez viszonyított számuk a 2018. évben a legalacsonyabb, a férfiak és nők tekintetében az eltérés minimális. A nyilvántartott álláskeresők száma a 15-64 év közötti lakónépesség, tehát az aktív korú népességhez viszonyítva alacsonynak mondható. Az adatok alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma a 2020-ban a pandémia következtében növekvő tendenciát mutatott. A koronavírus okozta járvány gazdasági következményeinek hatására 2020 során a hazai munkaerőpiacon jelentős változások következtek be nőtt a munkanélküliek száma, a foglalkoztatás korábbi növekvő trendje megtört, szűkült az elsődleges munkaerőpiac, módosult a foglalkoztatottak ágazati szerkezete, megváltoztak a foglalkoztatás és munkavégzés körülményei, teret nyertek a különböző, atipikus foglalkoztatási formák, növekedett a részmunkaidőben dolgozók száma és aránya, megugrottak a munkaerőpiaci távollétek, és ezzel párhuzamosan a munkával töltött idő lecsökkent. A gazdasági növekedés beindításával a nyilvántartott álláskeresők száma is csökkent a 2021-es évben, bár 2022. évtől ismét emelkedés tapasztalható mind a férfiak és a nők körében is.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	21	6	9	13	12	10
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00	3,00
	%	9,52%	0,00%	0,00%	7,69%	8,33%	30,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	4,76%	0,00%	0,00%	7,69%	8,33%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	0,00	2,00	1,00	2,00	0,00
	%	19,05%	0,00%	22,22%	7,69%	16,67%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	1,00	1,00	1,00	2,00	0,00
	%	14,29%	16,67%	11,11%	7,69%	16,67%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	11,11%	7,69%	8,33%	0,00%

46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	1,00	1,00	3,00	2,00	1,00
	%	19,05%	16,67%	11,11%	23,08%	16,67%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	0,00%	10,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	0,00	0,00	2,00	1,00	3,00
	%	14,29%	0,00%	0,00%	15,38%	8,33%	30,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	4,00	4,00	1,00	2,00	2,00
	%	19,05%	66,67%	44,44%	7,69%	16,67%	20,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

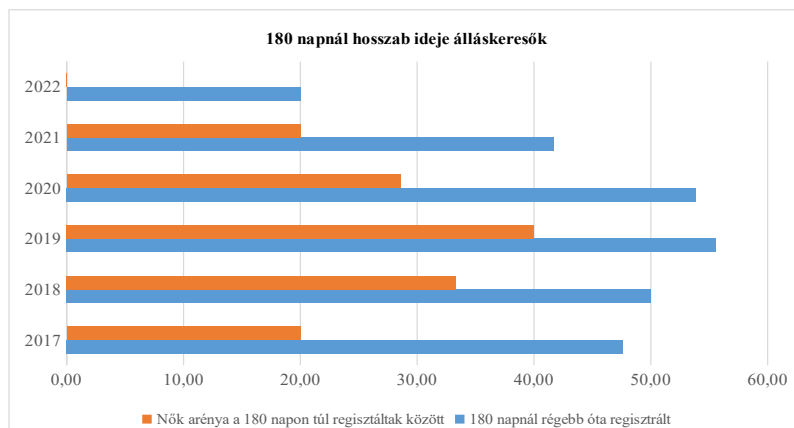
A nyilvántartott álláskeresők száma 6-21 fő között mozgott a vizsgált években. 2018-ben volt a legalacsonyabb 6 fő és 2017-ban a legmagasabb 21 fő. A korcsoportos megoszlás tekintetében az látszik, hogy a regisztrált munkanélküliek legnagyobb számban a 61 év feletti korosztályban 66,67 %-ban, és az 56-60 év közöttiek korosztályában 15,38 %-ban találhatók. Ezen korosztályokból sokan egészségi problémákkal küzdenek, valamint végzettségük sem piacképes, azaz a lakosság előregedésének problémája kihat a foglalkoztatásra is. A 20 éves és fiatalabb korosztály tekintetében alacsonyak a számok, a 2019. és 2020. években a 21 - 25 évesek, továbbá a 26 - 30 évesek közöttiek között közel azonos mértékben találhatók a nyilvántartott álláskeresők

7 – 8 % körül mozognak az értékek. Az 51 - 55 év, a 56 - 60 év közötti nyilvántartott álláskeresők száma 7 – 30 % között alakult.

Mindezekből jól látható, hogy a munkanélküliség minden korcsoportot veszélyeztet kisebb nagyobb mértékben. Ennek kiküszöbölésére az átmeneti időszakban megoldást jelenthet a közfoglalkoztatásban valló aktív részvétel, majd az esetleges képzéseken/átképzéseken és álláskeresői tanácsadáson való részvételt követően a tartós munkavállalás.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	47,62	20,00
2018	50,00	33,33
2019	55,56	40,00
2020	53,85	28,57
2021	41,67	20,00
2022	20,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya 5,33 %-os növekedést mutat a vizsgált 6 év alatt. A vizsgált időszakban a nők aránya a 2021. év kivételével magasabb a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek között.

A nyilvántartott/regisztrált munkanélküliek száma a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva 2017. évben közel a duplája, a többi vizsgált időszakban közel azonos mértéket mutat. A 180 napnál régebben munkanélküli személyek ellátásban az állami foglalkoztatási szervtől nem részesülnek, ezért nem minden esetben tartják a kapcsolatot rendszeresen a munkaügyi kirendeltségekkel. A Járási Hivatalok Foglalkoztatási Osztályai által nyilvántartott személyek, amennyiben a regisztrálásukat megelőző három évben legalább 360 nap időtartamban foglalkoztatotti jogviszonnyal rendelkeznek, álláskeresői járadékra jogosultak. Aki az öregségi nyugdíj korhatárt öt éven belül betölti, nyugdíj előtti álláskeresői segélyre jogosult.

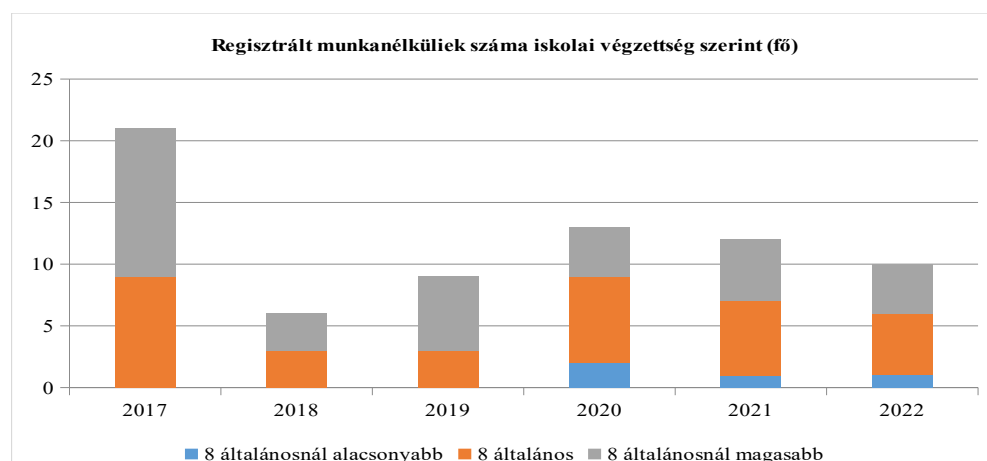
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A rendelkezésünkre álló népszámlálási adatok szerint a 8. osztályt elvégzett lakosság aránya mindkét nemnél növekedett, de a nők iskolázatlansága magasabb. Figyelemmel arra, hogy ez az adat országos, a helyi viszonyokra vonatkozó speciális következtetés nem lehet levonni, továbbá a településen nem lehet kimutatni az ezzel összefüggésbe hozható magasabb női munkanélküliséget.

A regisztrált munkanélküliség és az iskolai végzettség összefüggéseinek értékelésénél általánosságban figyelembe kell venni, hogy az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma nem számottevő, ezért körükben a regisztrált munkanélküliség sem lehet meghatározó. Ha helyben, illetve napi bejárással elérhető közelségben valós megélhetési perspektívát nyújtó munkalehetőség nincs, más belföldi települések és külföld elszívó hatása fokozottan érvényesül.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	21	0	0,00%	9	42,86%	12	57,14%
2018	6	0	0,00%	3	50,00%	3	50,00%
2019	9	0	0,00%	3	33,33%	6	66,67%
2020	13	2	15,38%	7	53,85%	4	30,77%
2021	12	1	8,33%	6	50,00%	5	41,67%
2022	10	1	10,00%	5	50,00%	4	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általános és középiskolai felnőttoktatás a településen nincsen. Arról, hogy más településen hány lakosunk vett részt ilyen oktatásban, nem rendelkezünk adattal.

A regisztrált munkanélküliek száma változó a vizsgált időszakban. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya csökkent 2022. évre összesen 17,14 %- kal.

A regisztrált munkanélküliek iskolai végzettségét illetően elmondható, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma az összes nyilvántartott állás keresőhöz viszonyítva alacsony, és a vizsgált 2017-2018, 2022. években folyamatos csökkenést mutat. Megállapítható, hogy a csak 8 általánossal rendelkezők száma stagnálást mutat a 2021-es és 2022-es években.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Az aktív kor fogalma az egyes évjáratok eltérő

nyugdíjba vonulási szabályai miatt relatív, ezért a 18-59 életévet tekintjük annak. A közfoglalkoztatottak száma 7-10 fő között mozog. A közfoglalkoztatottak a START; közmunka programban és hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban dolgoznak, valamint településüzemeltetési feladatok ellátását segítik.

Az egyéb munkáltatónál alkalmazott közfoglalkoztatottak számáról (Erdészet stb.) adattal nem rendelkezünk.

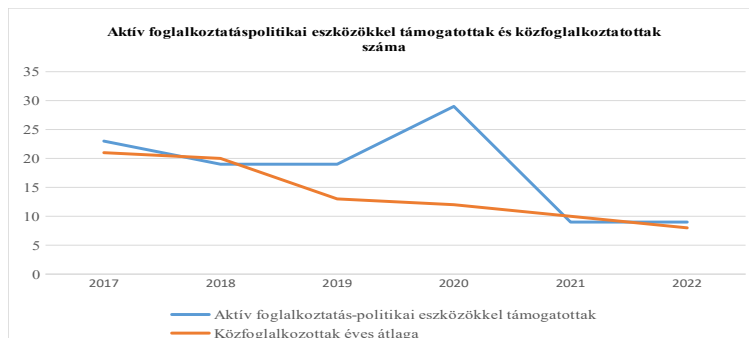
A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. § (4) bekezdése értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során - külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatást szervez, - figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását, - döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit, - az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat az Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az önkormányzat igyekszik élni mindazokkal a lehetőségekkel, amelyek biztosítják a munkanélküliek, illetve az inaktívak munkaerőpiacra történő visszakerülését, így a közfoglalkoztatással, illetve a képzéssel egybekötött foglalkoztatással.

Az Önkormányzat a foglalkoztatás javítása érdekében folyamatosan együttműködik a Veszprém Vármegyei Kormányhivattal. A közfoglalkoztatásban való részvétel alapvetően az együttműködési készség egyik kifejezési formája. A foglalkoztatott részére segély helyett bérjövédelmet jelent.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	23	21
2018	19	20
2019	19	13
2020	29	12
2021	9	10
2022	9	8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közmunka nem cél, hanem eszköz a foglalkoztatás bővítésére. Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerőpiacra történő visszakerülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatás keretén belül igyekszik segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. A közfoglalkoztatottak száma évről-évre csökken, kivétel a 2021-es év, ahol minimális növekedés mutatkozik 16 fő. 2022-re a közfoglalkoztatottak száma 13 főre csökkent. Az alacsony bérezés miatt sokan nem vállalják el a munkát.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

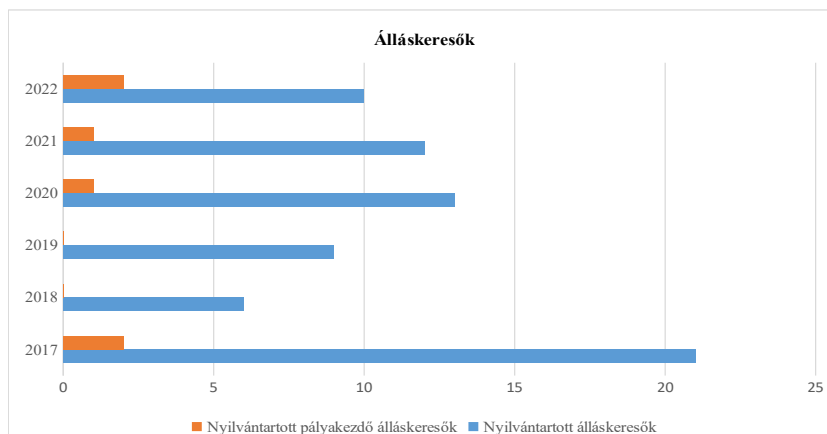
Helyben működő, nagy létszámot foglalkoztató munkáltató nincs a településen, ezért a munkavállalók egy része ingázni kényszerül. Leginkább 10-50 km távolságra járnak az aktív korúak vagy buszjáratokkal, vagy saját gépjárművel. A nagyobb cégek, vállalatok saját autóbusszal biztosítják a dolgozók szállítását. A távolsági közlekedés (helyközi autóbuszjárat) nagyon ritkán, naponta két-három alkalommal közlekedik.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását elősegítő, illetve megkönnyítő programok nincsenek a településen.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	21	2
2018	6	0
2019	9	0
2020	13	1
2021	12	1
2022	10	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott állás keresők száma változó képet mutat. A nyilvántartott állás keresők közül a pályakezdő állás keresők száma hasonlóan változó képet mutat az évek során. A foglalkoztatottság

növelése a társadalmi felzárkózás kulcseleme. Az alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek számára célzott programokkal kell elérhetővé tenni a munkába álláshoz szükséges munkaerő piaci szolgáltatásokat, foglalkoztatási támogatásokat, a szak- és felnőttképzési programokon keresztül a képzettség megszerzésének lehetőségét.

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresőket tekintetében a vizsgált 6 éves időtartamban az utóbbi 5 évben csökkenés figyelhető meg. A pályakezdők, fiatalok kiemelt hátrányos helyzetű csoportként vannak definiálva az Unióban és Magyarországon egyaránt. Ez kiemelt figyelmet és elbánást jelent adott esetben. Azaz a munkaerő-piaci programokon belül külön célcsoportként vannak jelen, a foglalkoztatási támogatásokban a pályakezdőknek külön támogatás áll rendelkezésre.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A település felnőttképző programjait túlnyomó részben a Köz- és Startmunka határozza meg. Ezen programok a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya szervezi és tartja nyilván, így az ehhez kapcsolódó adatok tekintetében csak ők tudnak segítséget nyújtani. A célcsoportok társadalmi befogadásához kell segítséget nyújtani, mely az oktatásban való részvételük elősegítése mellett/után a munkaerőpiacon való sikeres helytállásukhoz nyújtott támogatással válik teljessé. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatási esélyegyenlőségének javítása érdekében fel kell térképezni azokat a tényezőket, melyek a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztathatóságát akadályozzák. A foglalkoztatási esélyegyenlőség szempontjából hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiaci (re)integrációját elősegítő program célja, hogy a foglalkoztathatóságot javító ismeretbővítéssel, készség- és képességfejlesztéssel javítsuk a célcsoportok elhelyezkedési esélyeit. Bacsinszky városban nincs középfokú oktatás. A legközelebbi városokban: Sümegben, Tapolcán, Celldömölkön, Keszthelyen, Zalaegerszegen van lehetőség középszintű oktatásban való részvételre.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg: Az Európai Unió Bizottsága 2001. decemberében Laeken-ben tartott ülésén fogadta el a szegénység és társadalmi kirekesztődés mérésére vonatkozó indikátorokat. A tagállamokra vonatkozó egységes mutatórendszer kialakításának az volt a célja, hogy európai szinten összehasonlíthatóvá váljon a szegénység és a szociális kirekesztődés sokdimenziós jelensége.

Mivel a szegénység kizárólag jövedelmi helyzet alapján történő definiálása nem ad átfogó képet az egyén, valamint a háztartás társadalmi helyzetéről, így a kezdetekben alapvetően a jövedelmi szegénységre fókuszáló mutatók köre 2006-ban kibővült a szociális védelem területére, azon belül is a társadalmi befogadás, a nyugdíjak, valamint az egészségügyi ellátás átfogó és egységes mérésére szolgáló jelzőszámrendszerrel.

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2022. évi

felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 145.000 Ft-ot.

A szegénység és a társadalmi kirekesztődés mérése igen összetett, sokdimenziós vizsgálatot igényel, ennek megfelelően a mutatók köre is sokrétű. Tartalmaz anyagi, valamint nem anyagi típusú indikátorokat is. A társadalmi kirekesztődés a szegénység fogalmánál tágabb, nemcsak jövedelemhiányt jelent, hanem társadalmi elszigetelődési folyamatot, szociális hátrányok sorozatát is.

Azon személyek vannak kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztettség kockázatának, akik esetében az alábbi három tényező közül legalább az egyik fennáll:

1. **Relatív szegény:** Azon személyek tartoznak a relatív jövedelmi szegények csoportjába, akik olyan háztartásban élnek, ahol a háztartás jövedelme nem éri el a medián ekvivalens jövedelem 60%-át (relatív szegénységi küszöb).
2. **Súlyosan deprivált:** Azok a személyek, akik meghatározott kilenc fogyasztási tétel (hiteltörlesztéssel vagy lakással kapcsolatos fizetési hátralék; váratlan kiadások fedezetének hiánya; anyagi okból nincs telefonja; anyagi okból nincs színes televíziója; anyagi okból nincs mosógépe; anyagi okból nincs személygépkocsija; évi egyhetes üdülés hiánya; kétnaponta húsételfogyasztás hiánya; lakás megfelelő fűtésének hiánya) közül legalább négyről anyagi okból lemondani kényszerülnek.
3. **Nagyon alacsony munkaintenzitású:** Azok tartoznak ebbe a csoportba, akik olyan háztartásban élnek, ahol a munkaképes korú (18 és 59 év közötti) személyek az előző évben a lehetséges munkaidejük kevesebb, mint 20%-át töltötték munkával.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Mint azt már az előzőekben is láthattuk és le is írtuk, nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén férfi és nő között.

Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek, mert a nyilvántartásból kiszoruló csoportok a munkaerő-piacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, így aktív támogatásban a munkanélkülieken belüli arányuknál kisebb százalékban vesznek részt. Ahhoz, hogy minél többen dolgozzanak, szükséges, hogy minél többen legyenek jelen a munkaerő-piacon, a munkavállalás szempontjából inaktív népesség rétege szűküljön. Ennek egyik eszköze az aktivitás növelése. A gazdasági aktivitás növelése egyrészt a munkanélküli és inaktív emberek munkavállaláshoz szükséges tudásának és készségének fejlesztése útján, másrészt az aktív munkaerő-piaci politikák (állami és a nem állami szereplők által nyújtott szolgáltatásokat egyaránt beleértve) összehangolt működésével lehetséges.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek számos lehetősége van jelen napjainkban. A felnövekvő nemzedék már tantervi oktatás keretében elsajátítja a számítógép, valamint az alapvető programok használatát (szövegszerkesztő, internetböngésző stb.). A fiatalok digitális ismeretére alapozva a helyi Könyvtár lehetőséget biztosít a közösségi szolgálatot teljesítő diákok bevonásával személyre szabott digitális oktatás biztosítására is. Célunk olyan oktatások szervezése, ahol az idősebb korosztály is szert tehet alapvető digitális ismeretek megszerzésére.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat, és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat. E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (továbbiakban: Szt.) leírt kötelezettségeinek eleget tesz. A családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást, a házi segítségnyújtást jelenleg a Marcal Vidéki Önkormányzati Szociális Társulás által fenntartott intézmény működtetésével biztosítja.

Étkeztetés: (Szt. 62. §.) szociálisan rászorultak részére a legalább napi egyszeri meleg étkezés biztosítása, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani koruk vagy egészségi állapotuk miatt vásárolt élelmezés formájában.

Házi segítségnyújtás: (Szt. 63. §.) azon időskorú személyeknek, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Családsegítés: (Szt. 64.§.) a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott életvezetési, jogi, szociális tanácsadás, mentálhigiénés ellátás, adósságkezelési tanácsadás, beilleszkedést segítő programok biztosítása. Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. A család és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés feladatait, valamint a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározottak alapján **Gyermekjóléti szolgáltatás (Gyvt. 39. §.)** a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Család- és gyermekjóléti szolgálat (Gyvt. 40. §.) Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család és gyermekjóléti szolgálat keretében működik. A szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. szerinti feladatait.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának

erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg.

Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- gyermekek otthongondozási díja,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj,
- közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Az Önkormányzat szociális igazgatási feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint ezen törvény végrehajtására alkotott kormányrendeletek és Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló 7/2021. (VI.18.) önkormányzati rendelete alapján végzi.

Az Szt. célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A helyi önkormányzatok a törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak. A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. Az önkormányzat a települési támogatásokról helyi rendeletet alkot és az ott felsorolt támogatásokat részben állami normatívából, részben saját költségvetése terhére biztosítja. A szociális kiadások fedezete az éves költségvetésben kerül meghatározásra. Az önkormányzat pénzbeli és természetbeni ellátásokat nyújt, továbbá intézményein keresztül látja el kötelező feladatait.

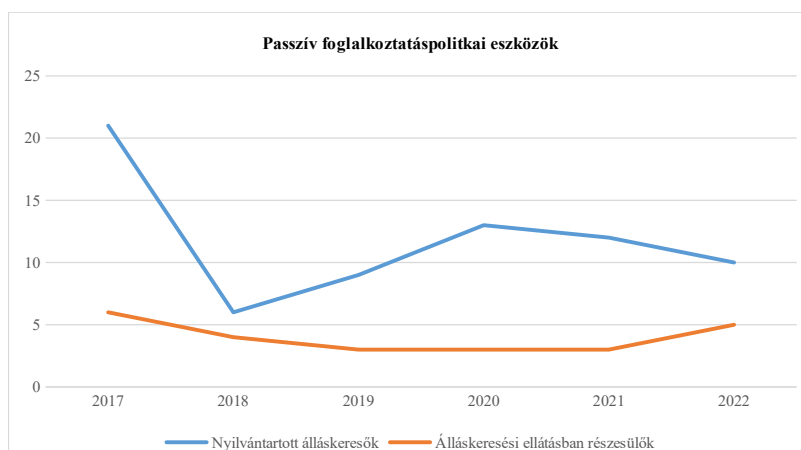
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	21	7,55%	6	28,57%
2018	6	2,16%	4	66,67%
2019	9	3,13%	3	33,33%
2020	13	4,68%	3	23,08%
2021	12	4,58%	3	25,00%
2022	10	3,72%	5	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	3	14,29%	6	28,10%	9	42,86%
2018	0	0,00%	4	59,67%	4	66,67%
2019	2	22,22%	1	9,44%	5	55,56%
2020	5	38,46%	4	32,00%	8	61,54%
2021	5	41,67%	6	52,17%	8	66,67%
2022	1	10,00%	2	18,80%	6	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

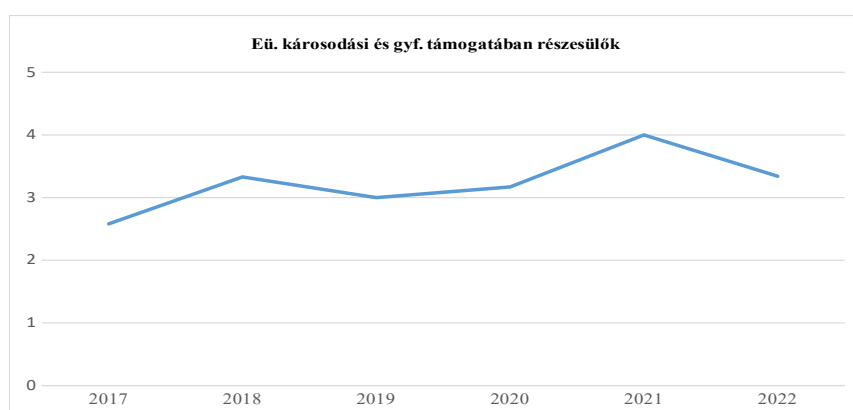

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2018-as évben volt a legnagyobb a 15- 64 év közötti népesség esetében. Az álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők aránya a vizsgált években közel 25 %-kal növekedett, 2018. évben kiugróan magas volt 66,67 %.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	3
2018	3
2019	3
2020	3
2021	4
2022	3

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban 3-4 fő részesült Bazsin a 2017-2022. közötti időszakban.

Az állami felelősségi körben nyújtott, és 100%-ban központi költségvetési forrásból kifizetett szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az ún. települési támogatás keretében.

A módosítás az alábbi ellátásokat érinti, ezekre vonatkozóan az Szt. 2015. március 1-jétől nem tartalmaz részletes szabályozást:

- lakásfenntartási támogatás,
- adósságkezelési szolgáltatás,
- méltányossági ápolási díj,
- méltányossági közgyógyellátás.

A fentieken túl az önkormányzati segély is átalakult: a rendkívüli élethelyzetre tekintettel is a települési támogatás keretében nyújtható támogatás.

Települési támogatás

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás.

E támogatás keretében az önkormányzatunk támogatandónak ítélt, rendeletben szabályozott élethelyzetekre nyújt támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik. Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a Képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló 7/2021. (VI.18.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: ÖR) tartalmazza a Bazsin lakó családok, személyek részére adható pénzbeli és természetbeni juttatásokat.

Az ÖR alapján az alábbi ellátások vehetőek igénybe:

- a) általános települési támogatás,
- b) rendkívüli települési támogatás,
- c) születési települési támogatás,
- d) iskolakezdési települési támogatás,
- e) temetési települési támogatás,
- f) mikulás csomag települési támogatás,
- g) köztemetés,
- h) tüzelőanyag települési támogatás.

Bazsi Község Önkormányzata évről évre pályázatot nyújt be a szociális célú tüzelőanyag támogatásra, amely támogatási forma évente kedvező elbírálásban részesül, amelynek igénybevételére külön rendelet megalkotása történik.

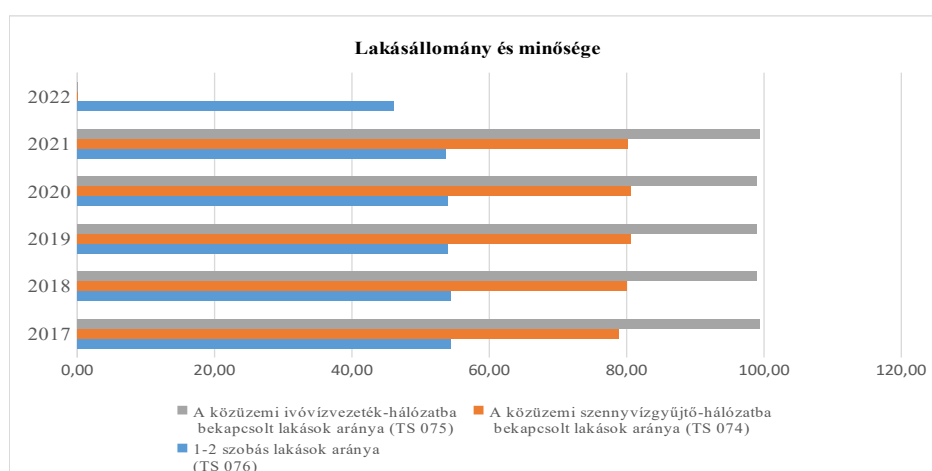
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Helyi adatgyűjtésből megállapítható, hogy a családok saját tulajdonú családi házban élnek. A településre jellemzőek az előregedett egyszemélyes háztartások. A községben az építkezés ritka, a letelepedések az utóbbi időben növekedtek.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	180	0	0,00	54,44	78,89	99,44
2018	180	0	0,00	54,44	80,00	98,89
2019	180	2	11,11	53,89	80,56	98,89
2020	180	0	0,00	53,89	80,56	98,89
2021	181	1	5,52	53,59	80,11	99,45
2022	195	0	0,00	46,15	n.a.	n.a.

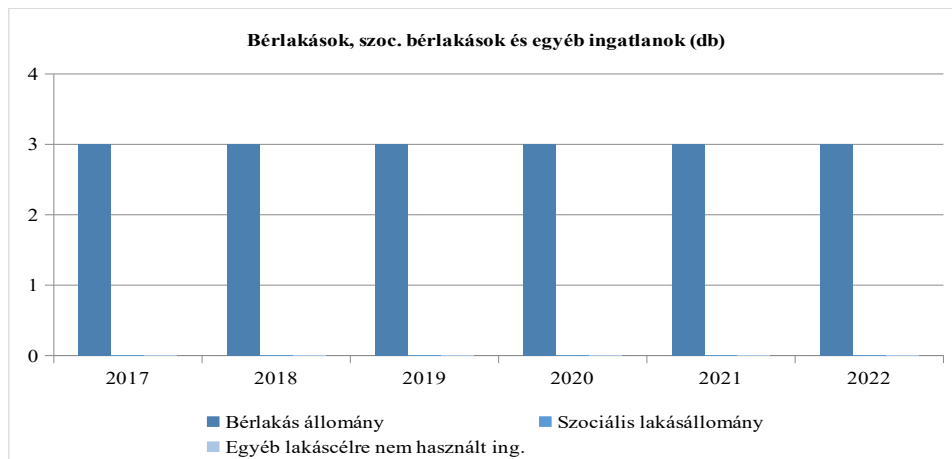
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bér lakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bér lakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bér lakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	180	0	3	0	0	0	0
2018	180	0	3	0	0	0	0
2019	180	0	3	0	0	0	0
2020	180	0	3	0	0	0	0
2021	181	0	3	0	0	0	0
2022	195	0	3	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen 3 db bérlakás található.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállomány nincs a településen. A rászoruló lakhatását a bérlakásokban történő elhelyezéssel oldja meg az önkormányzat. Fokozott igény lenne az alacsony rezsiköltségű, kisebb, egy-két szobás lakásokra.

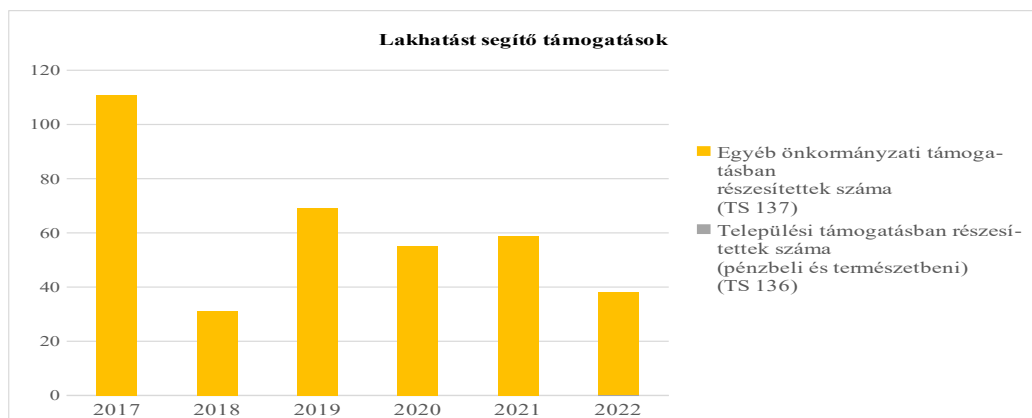
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakáscélra használt, nem lakás céljára szolgáló ingatlan nincs.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	111
2018	n.a.	31
2019	n.a.	69
2020	n.a.	55
2021	n.a.	59
2022	n.a.	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás a településen 2015. évtől megszűnt.

A településen életveszélyes állapotú lakott épület nincs, hajléktalan a településen nem él.

Az önkormányzat adósságcsökkentési támogatást nem nyújt, tekintettel az Szt. szabályaira. A lakásfenntartási támogatás az Szt. változásának következtében 2015. március 1. napjától megszűnt.

e) eladósodottság

Közműdíj-, illetve lakáshitel tartozások, hátralékok felhalmozódásáról nem rendelkezik adattal az önkormányzat. Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Az elmúlt évekhez viszonyítva valamennyi közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt. Pontos adattal a hátralékosok esetében nem rendelkezünk, ugyanis a szolgáltatók nem adnak tájékoztatást az adósságállományról.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település közművel, úthálózattal rendelkezik, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított. Külterületi lakóövezet: Bazsi Mária major, Bazsi Szőlőhegy.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület: szegregációs mutatóval lehatárolt olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges; szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne

járjanak. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

A KSH által végzett népszámlálás adatai alapján azokat a területeket nevezzük szegregátumoknak, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya magasabb, mint 50 százalék (mindkét mutató esetében). Azok a területek, ahol a lakosok számának legalább 40 százaléka a fent említett mutatók szerint alacsony státusú, veszélyeztetett területnek minősülnek. Olyan területekről sincs tudomásunk, melyek a szegregációval veszélyeztetettek lennének.

Bazsin közigazgatási területén telep/szegregátum lakókörnyezet nincs.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLXV. törvény, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az

egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a, háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b, fogorvosi alapellátásról,
- c, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d, védőnői ellátásról,
- e, iskola-egészségügyi ellátásról,

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a, köztisztaságról,
- b, biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c, folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d, együttműködik a lakosságra, községekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítanak. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat, melyek közül a településen a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás és a társulásban működtetett családsegítés nyújt támogatást.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A községben 1 fő házi orvos heti öt alkalommal látja el a mind a felnőtt, mind a gyermek betegeket.

Gyermekeorvos a településen nincs. A legközelebbi városban – Sümegen - található 2 gyermekeorvos.

Az orvosi ügyeleti ellátás Ajkán vehető igénybe Orvosi ellátást még Balatonfüreden, Pápán, Tapolcán, Várpalotán, Veszprémben és Zircen igénybe vehetnek településünk lakosai. A szakellátások jelentős része Sümegen működik, de van olyan szakrendelés, például a tüdőszűrés, ami csak Tapolcán érhető el. Fogorvosi ellátást Sümegen lehet igénybe venni.

A fekvő-beteg ellátás és további egészségügyi szakellátás az Ajkai Magyar Imre Kórházban érhető el.

Bazsi Község Önkormányzata a Sümegi Kistérségi Többcélú Társulás fenntartásában 21 településen biztosítja a szakorvosi járóbeteg szakellátási feladatokat a Sümegi Kistérségi Egészségügyi Szolgálat Közhasznú Nonprofit Kft. által.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	14	1,00
2018	1	0	0	0	6	2,25
2019	1	0	0	0	16	2,77
2020	1	0	0	0	10	2,99
2021	1	0	0	0	15	2,44
2022	1	0	0	0	21	1,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2023. július 1-től a védőnői feladatok ellátása a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórházhoz kerültek át a védőnői körzetet továbbra is a korábban a településen dolgozó védőnő látja el.

A településen biztosított a falugondnoki szolgáltatás, családsegítés, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés. A településünkön gyógyszerért nem működik, így a falugondnoki szolgálat által a gyógyszerek kiváltása megoldott, illetve az idősebbek szállítása a szakrendelésekre, prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés a területi ellátásért felelős Ajkai Magyar Imre Kórházba a falugondnoki busz igénybevételével történik.

A fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek fogorvosok végzik az oktatási intézményekkel (más településen) történő megállapodások alapján. A fejlesztő és rehabilitációs ellátások igénybevétele Sümegen, illetve a környéki településeken vehető igénybe. Megállapítható, hogy az egészségügyi helyzet mutatói közül nagyon kevés az, amelyről pontos információval, nyilvántartással rendelkezik a település. Közétkeztetést a gyermekek a Bazsin és környéken található nevelő-oktató intézményekben veszik igénybe, ahol az egészséges táplálkozás szempontjait figyelembe véve történik az ellátás.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi és csecsemőkori szűrővizsgálatok minden, a településen lakó számára elérhető. A csecsemőkori szűrővizsgálatokon történő megjelenés mindenképp fontos, főleg a nehéz helyzetben lévő, nem megfelelő lakáskörülményekkel rendelkező roma családok esetében. A védőnőnek és háziorvosnak nagy szerepe van abban, hogy hozzájárulnak a prevenció jellegű szűrővizsgálatok megszervezésében.

Tüdőszűrésre minden évben van lehetőség szűrőbusz segítségével, valamint a 45 év feletti nők számára megoldott a mammográfiai vizsgálat, igaz csak 2 évente Veszprémbe, de az ingyenes szállítást biztosítja az önkormányzat.

Gyermekekori szűrésekre abban a kórházban van lehetőség, ahol a gyermek született.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A háziorvos a lakosság részére elérhetővé teszi az ajánlott és kötelező szűréseken való részvételt, évente több alkalommal szerveznek prevenciós és szűrőprogramokat, valamint biztosítják a fejlesztő és rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférést.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A mini bölcsőde és óvoda, és a szociális étkeztetés biztosítása megfelel az egészséges táplálkozás jogszabályban meghatározott feltételeinek, melyet a Zalaszentőrsi Turul Vendéglőből, vásárolt élelmiszer formájában biztosítja az Önkormányzat. A közétkeztetést szabályozó jogszabályok meghatározzák az étlaptervezés szempontjait, az adható ételféleségek összetételét, mennyiségét, gyakoriságát, a diétás étkeztetés szabályait, melyet a szakhatóságok folyamatosan ellenőriznek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Önkormányzatunk a működési területén figyelemmel kíséri a magyar sport célkitűzéseit, fejlesztési elveit és irányait, az egyesülési jogról szóló törvényre, az érvényben lévő sporttörvény rendelkezéseivel összhangban határozza meg testnevelési és sportfejlesztési feladatait.

A minden évben megrendezésre kerülő gyermeknapot és falunapot sportprogramok színesítik. A minden évben megrendezésre kerülő gyermeknapot és falunapot sportprogramok színesítik, az Önkormányzat Faluházában pedig asztali teniszre van lehetőség.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása, Szociális, Család és Gyermejjóléti Intézmény biztosítja a szolgáltatásokhoz való hozzáférést: családsegítés, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás. Az intézményben működő szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak a lakosság önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Önkormányzatunk fenntartásában falugondnoki szolgálat működik. Időskorúak nappali ellátása nem működik a településen.

g) droprevenciós szolgáltatások;

Sümegen, Sümegcsehin és Zalaszentőrsön az általános iskolában folyamatosan droprevenciós előadásokat tartanak.

A Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása, Szociális, Család és Gyermejjóléti Intézmény munkatársai nyári tábor keretében prevenciós előadások szervezésével segítik a tájékoztatást.

Önkormányzatunk Bűnmegelőzési Konceptióját 2015. évben fogadta el, melynek felülvizsgálata folyamatban van.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az egyenlő bánásmód követelményei biztosítottak, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható. Az önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt szankciót nem állapítottak meg.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

2015. január 1-től a közgyógyellátásra, az ápolási díjra való jogosultság, illetve az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság alanyi jogcímen történő megállapításának hatásköre átkerült a járási hivatalokhoz.

A közgyógyellátási igazolvány által biztosított közgyógyellátási jogosultsághoz való hozzájutás folyamatosan jelen van a településen, de nem vált tömegessé.

Bazsin a pozitív diszkrimináció az idősök étkeztetése, illetőleg rászorulósági alapon rendkívüli települési támogatások természetbeni nyújtásában (pl. téli időszakban szociális célú tűzifa formájában), a Bursa Hungarica ösztöndíj, valamint a települési támogatások formájában jelentkezik. Az étkezést – amely napi legalább egyszeri meleg ételmezést jelent – a Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása, Szociális, Család és Gyermekjóléti Intézménye biztosítja a falugondnoki szolgálattal együttműködve.

Népkonyha nem működik a településen.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Bazsi településen a faluház és a könyvtár a közösségi élet színterei. A településen hagyománnyá vált a falunapi-, gyermeknapi, idősek napi, jótekonysági, illetve karácsonyi rendezvények megszervezése.

Településünkön a kialakult kis közösség révén minden programot megvalósítunk amire a lakosságnak igénye van, a képek mutatják, hogy Bazsi közösségi élete példaértékű.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Bazsi településen a faluház és a könyvtár a közösségi élet színterei.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A településen az önkormányzat a jogszabályi előírásoknak megfelelően legalább évente egyszer közmeghallgatást tart. A település lakosságának a közügyekben történő bevonását szolgálja a falugyűlés intézménye. A közösségi élet színterei közül kiemelendők azok a rendezvények, amelyek szervezése a civil egyesületek, természetes személyek révén valósul meg.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsezt egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	215	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bazsi közösségi élet helyszínei

Bazsi Faluház

Bazsi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete alapján a közművelődési tevékenység folyamatos megvalósítása érdekében közösségi színteret működtet Bazsi Faluház néven. A Faluház egész évben működő, nem önálló jogi személy. A vezetői feladatokat a polgármester látja el. Szakmai feladatellátásra 1 fő közművelődési asszisztenst foglalkoztatnak, aki a könyvtári feladatokat is ellátja. A rendezvények lebonyolításában az Önkormányzat dolgozói, a közmunka programban részt vevők és önkéntesek segítik.

A Faluház Bazsi Fő utcájának központi részén áll. Az épület mellett található parkoló, de szükség esetén a templom parkolóját is lehet használni. Az épület központi elhelyezkedése miatt gyalogosan is könnyen megközelíthető, a buszmegállótól 1-2 perc séta. Udvara parkosított, fákkal, virágokkal

A Faluház megközelítése, a belső terek, a mosdók is akadálymentesítettek. Közművelődési célra 3 helyiség áll a lakosság rendelkezésére az épületben. 25-30 fő elhelyezésére alkalmas terem, amit kisebb léptékű közösségi, illetve családi rendezvények alkalmával használunk.

A terem alkalmas sportolásra, táncházak tartására. Judo edzések, tornák, pingpong edzések, ruha börzék helyszíne.

Bazsi Faluház külső homlokzata

Hozzá kapcsolódik egy konyha minden felszerelésével.

A könyvtár terme nem csupán a könyvtári programoknak ad otthont. Kézműves foglalkozások, játékos délutánok alkalmával is itt gyűlünk össze.

Születésnapra feldíszített terem

A Faluház elhelyezkedése alkalmassá teszi rendezvény helyszínekké. Háztáji vigadalom, Palántabörze, Esküvők, Adventi forgatag, kerülnek itt megrendezésre.

Simon István Kultúrház

A Kultúrház, 2005-ben pályázati forrásból újjáépült. Az épületben 100 fő befogadására alkalmas nagyterem található, színpaddal, és 2 öltözővel. Az épületben található 2 kisebb szoba kiszolgáló helyiségként működik rendezvények alkalmával. Az épületben nagyobb szabású rendezvények kerülnek lebonyolításra, főleg az őszi és a téli időszakban. Mikulás délután, Márton napi vigadalom, Nyugdíjas nap, karácsonyi műsor, Szilveszteri bál, Farsangi bál.

Simon István Kultúrház belső tere

Simon István Emlékház

Az emlékházat 1983-ban alakították ki a költő szülőházából. A költő hagyatékának és helyrajzi kiállításnak ad otthont a 2016-ban megújult kiállítóter. A kiállított tárgyak Simon István személyes tárgyain kívül a Simon család hagyatékából a településnek adományozott használati tárgyakkal újjáépült meg. Több tárgyat a falu lakói adományoztak a kiállításnak. Az épülethez tartozik egy paraszti eszközöket bemutató kiállítás, aminek a pajta és az istálló ad otthont.

Emlékház csak előzetes egyeztetés után látogatható. Fogadunk iskolai kiránduló csoportokat, nyugdíjas csoportokat is. A Simon István Emléknapot szeptember elején, a költő születésnapjához közel eső hétvégén tartjuk, az emlékház udvarán. Irodalmi műsorral, koszorúzással emlékezünk falunk szülöttjére. Évek óta Németh István Péter irodalomtörténész, a költő nagy tisztelője, kutatója előadást tart Simon István munkásságából. A nap háziasszonya Kende Kata, Várkonyi Nándor író unokája, hagyatékának kezelője. A rendezvényen a költő hozzátartozói is tiszteletüket teszik. Unokái, menyé, felesége. A kulturális műsor után megvendégeljük a résztvevőket.

Közösségi konyha

Sparhelt, gáztűzhely, teljes konyhai felszerelés az udvaron kemence áll a rendelkezésre. Itt tartja összejöveteleit a Recept klub. A klub 12 állandó taggal működik, de bárki bekapcsolódhat a foglalkozásokba.

Sportpálya és a mellette fekvő ligetes terület

A területet a közmunka program keretén belül alkalmazott dolgozók tartják rendbe. Társadalmi munkába lett kialakítva asztalokkal, padokkal, tűzrakó helyekkel felszerelt rész, amit szívesen használnak a lakók. Szabadtéri rendezvények, Falunap, gyereknap mellett kisebb összejöveteleket is tartunk a pályán. A gyermekek, fiatalok kedvenc találkozó helye tavasztól-őszig. Villany és víz ellátása biztosított. Mosdók is találhatóak a helyszínen.

Bazsi betlehemes

Évtizedek óta karácsonykor a gyerekek kis csoportja járja végig a falut, karácsonyi jókívánságokkal. Több Betlehemes maradt fenn. Egyiket Csótár Dezsőné Keszthelyi drámapedagógus gyűjtötte. Farkas Sándor Szülőföldem című visszaemlékezésében található a másik. Részletes leírással a ruházatról, kellékekről. Ezeket dolgoztuk fel és szerkesztettük össze. A ruhákat a településünkön gyűjtöttük. Kucsmákat, bekecseket, nagykendőket kaptunk. Ezek mellett számos rendezvényt szervezünk a település lakóink melyekről a szolgáltatási tervből értesülhetnek. A faluház facebook oldalán, település honlapján, valamint szórólapokkal, plakátokkal tájékoztatjuk a lakókat.

A Bazsi Faluházban a közművelődési tevékenység közül több jelen van, habár csak egy alapszolgáltatást vállalt az Önkormányzat a rendeletében. A tevékenységeket nehéz, sőt lehetetlen szigorúan elválasztani egymástól, mivel sok esetben fedik egymást, komplex módon jelennek meg, kiegészítik, erősítik egymást, kapcsolódva az élethosszig tartó tanulás biztosításához is. Megpróbáljuk a lakosságot mind nagyobb számban bevonni a szervezésekbe, tervezésekbe. Gyűjtjük és feldolgozzuk a múlt értékeit, és tovább visszük azt. Lehetőséget biztosítunk amatőr alkotóknak bemutatkozásra. Ismeretterjesztő előadások és közösségi fórumok, író-olvasó találkozók mind a tanulási folyamat részei. Szintén fontos szereppel bírnak a civil szervezetek működését és együttműködés erősítő fórumok, közösségi beszélgetések.

Állandó helytörténeti kiállítás mellett, számos időszakos jellegű kiállítást szervezünk. Kultúrházunk alkalmas képzőművészeti alkotások bemutatására. Somogyi Győző festőművész kiállítása volt már látható többek között nálunk. Rendszeresen bemutatjuk településünk alkotóit is.

A kézműves csoportunk számára folyamatosan biztosítjuk a tanulás lehetőségét, a baba-mama klub számára különböző előadásokat, elsősegélynyújtó tanfolyamot szervezünk.

A könyvtárban rengeteg képességfejlesztő játék található, rendszeresen foglalkozunk hátrányos helyzetű, tanulási zavarral küszködő gyerekekkel. Játszunk, rajzolunk, olvasunk.

A könyvtár lehetőséget ad a lakosság számára a szolgáltatások igénybevételéhez. A lakosság és a civil szervezetek nagy részt vállalnak a hagyományos programok szervezésében, lebonyolításában. A szociális szolgáltatást nyújtó intézmény ruhagyűjtési, adományozási feladatokat vállal, a rászorulókat részére.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélés példaértékű, etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Adományozási feladatokat a szociális szolgáltató intézmény biztosít. A rászorulókat a szomszédok, ismerősök is segítik.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns

e) helyi lakossági önszerveződések.

Településünkön több egyesület, amelyek részt vesznek aktívan a település életében:

Bazsalma Vidékfejlesztési Egyesület:

A

Bazsi zártkertre jellemző 12 őshonos almafajtából 120 db-os gyűjteményt ültettek el a Bazsalma Egyesület tagjai, mely génbankként is használható. Az itt termő almát az egyesület közösségi célokra használja fel.

Bazsi kicsi település a Bakony lankái és a Keszthelyi hegység ölelésében. Ősi almák hazája, ahol egy kis csoport nagyot álmodott: – Újítsuk meg régi almafáink állományát. Termeljünk, dolgozzuk fel, lássuk meg értékeinket és láttassuk meg a nagyvilággal. Mit kell tudnunk a bazsi almáról? Őseink az első fákat a XVI. században telepítették. A vulkanikus talajnak köszönhető, hogy az itteni almák különleges zamatúak és messze földön ismertek voltak. Az ötvenes években vagonszám szállították külföldre és szerte hazánkban. Településünkön a ma már csak nyomokban található régi fajtákat az utolsó pillanatban kezdtük megmenteni. Az ősi almafákról gyűjtött szaporítóanyaggal 1500 db facsémét állítottunk elő, melyet a lakosság között szétosztottunk, ezzel tovább erősítvén a táj szórvány-gyümölcsös jellegét.

Ma már saját „génbankunk” van, melyben tucatnyi az almafajta. Ez a kis gyümölcsöskert bárki előtt és bármikor nyitva áll, hogy gyönyörködhessen az almafák élő történelmében. Hasonló gondolkodású emberek, szerveződések és egyesületek részére a 12 fajtából szaporító, szemző ágakat tudunk biztosítani. Büszkén soroljuk fel ezeket a fajtákat: Batul, Bőralma, Sóvári, Húsvéti Rozmaring, Kerékédes, téli Piros pogácsa, Eper-ízű alma, Hamvas alma, Kanadai Ranett, téli Parmen, klasszikus Jonathan. Távlatos céljaink, hogy Bazsi zártkert összes gyümölcsfáira kiterjesszük a gyűjtést, gondoskodást és a szaporítást. Első lépésként 3 körtefajta is szaporításra került: Árpás körte, Vajkörte, téli Vajkörte. Ezek az elnevezések helyi jellegűek.

Bazsi zártkertre jellemző még az őshonos szelídgesztenyés, melyben előfordulnak kb. 200 éves termő gyümölcsfák. Csodálatos látvány június elején a gesztenyefák virágzása, melyet Szent Orbán bogarai, a fákat beporzó méhek szorgos-dolgos zsongásukkal élővé tesznek.

Következő nagy esemény október eleje, amikor az érett szelídgesztenye kihullik a fondorjából és felkínálja magát.

A faluban mindig voltak és lesznek olyan emberek, akik a méhekkel foglalkoznak, hiszen őseiktől látták és olyan szorgalommal űzik ezt a mesterséget, mint a sok millió apró, dolgozó társuk. Itt valóban lehet gesztenyeméz és egyéb finomabb-nál-finomabb mézeket kóstolgatni-vásárolni.

Így válik teljessé és kerekké a zártkert egysége.

Bazsi Község Önkormányzatának Egészségügyi és Kulturális Ellátásáért Közalapítvány

A szervezetet 1995-ben alapította Bazsi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete. Ekkor a feladata egy szűk területre korlátozódott. az egészségügyi ellátás színvonalának emelése, az orvosi lakás korszerűsítése. Az Alapító 1997-ben bővítette az Alapítvány tevékenységi körét, azóta főleg kulturális területen tevékenykedik. A kuratórium 6 főből áll. A tagok társadalmi munkában látják el a feladatukat. A működéshez szükséges anyagiakat felajánlásokból, pályázati bevételekből teremti elő. Település rendezvényein segítenek a szervezési, lebonyolítási feladatokban. Amennyiben szükséges anyagi hozzájárulással is segíti a kulturális programokat. Fontos munkának tekinti a gyermekekkel való foglalkozást, szabadidős programok szervezését. Gyermeknapot, kirándulásokat valósítunk meg támogatók általi felajánlásokból.

2018-ban újjászerveződött egy kézműves csoportja is, akik játszóházak szervezését, lebonyolítását vállalják a környező településeken. Húsvéti, adventi időszakban több kézműves játszóházat is szervez, ahol igényes, természetes alapanyagokból készült díszek készülnek. A csoport vezetője Németh Zsuzsa népi játszóház vezető. Mindenben segíti és támogatja az Önkormányzat munkáját.

Alapítványunk közösségi jellegű programokat, kezdeményezéseket támogat és szervez. Előremozdítja a településen a fiatalok megtartását. Segítséget nyújt az egészségügyi, szociális, művelődésügyi, művészeti, sport, gyermek és ifjúságvédelem terén a település lakosságának. Létrehoztunk egy kézműves csoportot és népi játszóházak tartását vállaljuk. Fő profilunk csuhé tárgyak készítése, de alkalmazzuk az aktuális ünnepkör népszerű technikáit (hímes tojás készítés, gyöngyfűzés, papír fonott karácsonyfadíszek). 2018.03.30-án megalakítottuk a Bazsi Zajongók csoportot. Tagjai 8-16 éves korú bazsi gyermekek és fiatalok.

A közös próbákon sokat segítünk egymásnak. A csuhézás során az alaptechnikákat elsajátítják az első saját figura elkészítésekor, a következő foglalkozásokon viszont együtt, közösen kell egy nagyobb kompozíciót megalkotni. Ez jó lehetőség az együtt alkotáshoz szükséges párbeszéd gyakorlására. Az ügyesebb kezűek segítenek a lemaradóknak, hiszen közös a cél. A csuhézással megismerkedhetnek egy hagyományos népi technikával.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező es önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011.évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás es a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési es településrendezési feladatok körében.

E terület elemzése Bazsi község tekintetében nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Életvezetési problémák, hiányos ismeretek, 8 általános, szakképzettség hiánya.	Piacképes képzési lehetőségek kihasználása, munkaerő támogatási programban való részvétel.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek jogairól szóló egyezmény egy nemzetközi egyezmény, ami 1990. szeptember 2-án lépett hatályba, majdnem egy évvel azután, hogy 1989. november 20-án az ENSZ Közgyűlése elfogadta.

Az egyes gyermek nevelhetőségi feltételeihez való alkalmazkodás a 19-20. század fordulója óta jelen van a pedagógiai gondolkodásban, erkölcsi-szakmai követelésből jogi követeléssé azonban csak 1989. november 20-án vált, amikor is New Yorkban az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése elfogadta a Gyermekek Jogairól Szóló Egyezményt, amelyet azóta az USA és Szomália kivételével minden államban ratifikáltak.

A Gyermekjogi Egyezmény egy olyan nemzetközi megállapodás, ami azért jött létre 1989-ben, hogy a világ minden országában ugyanazokat a gyerekjogokat tartsák be. Magyarország 1991-ben aláírta az egyezményt és megalkotta a Gyermekek jogairól szóló 1991. évi LXIV. törvényt. Magyarország Országgyűlése 2007. május 31-én elfogadta a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032 sz. 47/2007. (V. 31.) Országgyűlési határozatot. A „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia elindításának három fő indoka van. Minden szegénység szenvedést okoz, de a gyermekek szegénysége elviselhetetlen. Fontos feladat a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Közös érdek az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése. Ehhez a gyermekek esélyeinek közelítése, piac- és lehetőleg versenyképes felkészültségük, munkához jutásuk általános biztosítása, a ma növekvő társadalmi szakadékok szűkítése szükséges. A fenntartható és harmonikus gazdasági fejlődés alapja a fenntartható társadalmi fejlődés, az egészséges, összetartozó, békés társadalom.

A szociális biztonság megrendülése miatt a lakosság széles rétege nem megfelelő anyagi viszonyok között él. Az elszegényedett, szociálisan ellehetetlenült lakosságra a romló egészségi állapot, a családok stabilitásának csökkenése jellemző. Ha a család megszűnik a nevelés elsődleges színtereként működni, kialakulnak a deviáns magatartási formák, ezzel párhuzamosan növekszik az erőszak szerepe a családi konfliktusok megoldásában. A problémákat elszennvedik a családon belül a gyermekek is, akik ezáltal veszélyeztetetté válnak. A veszélyeztetettség kialakulásában számos tényező játszik szerepet a szülő, a környezet vagy éppen maga a gyermek részéről.

A lakáshiány, a válások tartósan magas és növekvő aránya, az elkötelezettséget nem deklaráló élettársi kapcsolatok, a társadalmi együttélési normákat sértő szülői magatartás a gyermekkori veszélyeztetettség leg súlyosabb következményeit idézhetik elő.

Az okok többféleképpen csoportosíthatók. Kiemelten súlyos veszélyeztető tényező a fizikai bántalmazás, a szexuális zaklatás vagy a felügyelet nélkül hagyás 14 éves kor alatti gyermek esetében. Ennél enyhébb, de még mindig súlyos probléma a tankötelezettség megszegése, a szenvedélybeteg családtag vagy egy elhúzódozó, problémás válás.

Anyagi veszélyeztetettségről akkor beszélünk, ha a családban a szülő nem képes biztosítani gyermeke számára a megfelelő táplálkozást, higiéniát, ruházkodást a nagymértékű anyagi

nehézségek miatt. Ennek háttérében általában a szülők alacsony jövedelme, munkanélkülisége vagy munkaképtelensége áll.

A Gyvt. hatályba lépése előtt anyagi veszélyeztetettség miatt sok gyermek került állami gondozásba. A Gyvt. 7. § (1) bekezdése úgy fogalmaz, hogy a gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani, melynek következtében csökkent az intézménybe kerülő gyermekek száma. Ezzel párhuzamosan viszont megnőtt az anyagi szempontból veszélyeztetett gyermekek száma a családoknál és az elhanyagolás.

Környezeti okból veszélyeztetett a gyermek, ha a családban, családi környezetben, vagy a családon kívüli környezetben negatív nevelési-gondozási hatások érik. A környezeti okokat is az esetek többségében összetett okoknak lehet kezelni. Leggyakrabban a szülők következtelen vagy elhanyagoló nevelése, életmódja – szenvedélybetegsége, bűnözése – miatt alakulhat ki.

A szenvedélybeteg, pszichiátriai beteg szülők gyermekei anyagilag bizonytalan, kiszámíthatatlan, kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek. Az elemi életfeltételek hiánya megnehezíti testi-lelki fejlődésüket. Az alkoholista szülők megfosztják gyermekeiket a védelmet, bizalmat, a testi-lelki összetartozást adó harmonikus családi együttélés élményétől.

Súlyos veszélyeztető tényező a bűnözés, különösen azokban a családokban, ahol e jelenség generációs mintaként átível. Komoly gondot jelentenek a gyermekvédelemben azok az esetek is, amikor a szülők vagy valamelyik családtag, a gyermek sérelmére követi el a bűncselekményt.

A gyermek saját maga is lehet veszélyeztetettségének forrása. Deviáns viselkedésformája, továbbá gátlásossága, szorongása, értelmi, érzelmi visszamaradottsága által is veszélyeztetetté válhat.

Az egészségi okból kialakuló veszélyeztetettségről beszélhetünk a családi környezet egészségromboló hatása miatt, és ez előfordulhat a gyermek saját betegsége által is. A krónikus betegségek, fogyatékoságok a gyermek mindennapi életvitelét, életminőségét, iskolai és társadalmi teljesítményét is nagymértékben befolyásolhatják. Az esetek jelentős részében az okok együttesen jelentkeznek. Például a rossz anyagi körülmények egészségi problémákhoz vezethetnek, a táplálkozás vagy a higiéné hiánya miatt és fordítva. A tartósan beteg gyermek kezelési és gyógyszerköltségei anyagi nehézségeket okozhatnak a családban. Nehezebb a veszélyeztetettséget megítélni, ha a család működési zavara rejtettebb, külsőségekben nem nyilvánul meg, bár következményei a gyermek személyiségfejlődése szempontjából súlyosak lehetnek.

A SARS COVID-19 világjárvány okán vélelmezhető a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek, illetve a mentális problémákkal küzdők magas látenciája, melyek döntően kihatnak a gyermekek egészséges fejlődésére.

A veszélyforrások megjelenésével egyidejűleg a gyermekvédelemnek meg kell kezdenie szakszerű tevékenységét, ugyanis a zavarok elmélyülésével csökken a beavatkozás hatékonysága.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	233	224	457	50,98%	49,02%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			20	4,38%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	31	29	60	6,78%	6,35%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	4	9	1,09%	0,88%

Forrás: TelR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciók és szabályozások.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyámhivatal a jogszabályban meghatározott szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján folytatja le a védelembe vétel iránti eljárást. Az eredménytelen védelembe vételek esetén a gyámhatóságnak kezdeményeznie kell a gyermek gyermekvédelmi szakellátásba történő kerülését, amennyiben a védelembe vétel megszüntetésére nem kerülhetett sor.

Hátrányos helyzetű gyermek: a Gyvt. 67/A. §- (1) bekezdése értelmében

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek: a Gyvt. 67/A. §- (2) bekezdése értelmében

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a) – c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

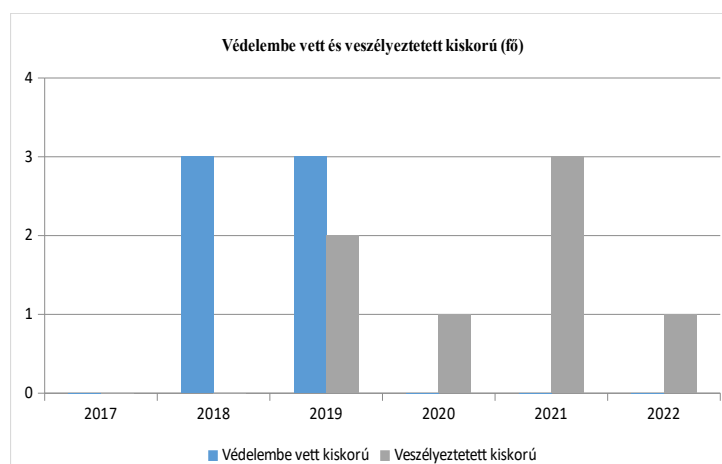
c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A településen élő gyermekek megfelelő körülmények között nevelkednek.

Településünkön az utóbbi években a védelem vett kiskorú gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat, aminek kulcseleme a gyermekvédelmi ellátórendszer folyamatos segítő tevékenysége. 2020-tól nincs védelembe vett kiskorú a településen, veszélyeztetett kiskorú 2022-ben 1 főA veszélyeztetettség fő okaként többnyire a nevelési probléma, a szülők, családok életvitele, a családi konfliktus és elhanyagolás, a tankötelezettség szabályainak be nem tartása, iskolai magatartási problémák, korai várandósság jelenti.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	n.a.
2018	3	n.a.
2019	3	2
2020	0	1
2021	0	3
2022	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

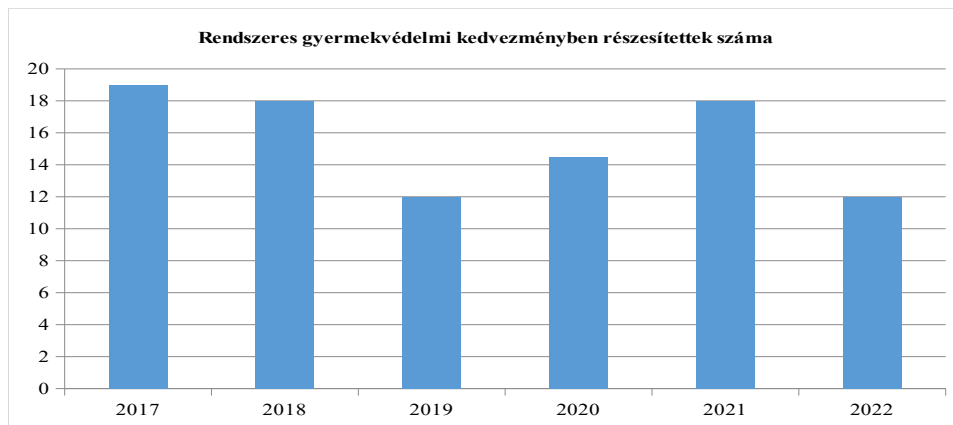
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, egyéb feltétel teljesülése esetén a szünidei gyermekétkeztetésre, természetbeni támogatásra (augusztus, november hónapban), egyéb kedvezmény igénybevételére (pl. ingyenes tankönyv). A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt – a Gyvt. alapján – egy évre lehet megállapítani. A tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én jogosultsággal rendelkező gyermekek alkalmanként (azaz évente kétszer) természetbeni ellátásként 6.000,- Ft értékű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 6.500,- Ft értékű támogatásban részesülnek.

A jegyző, mint gyámhatóság rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg azon gyermek részére, ahol a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap 165 %-át (47.025,- Ft), illetve a szociális vetítési alap 180 %-át (51.300,- Ft), - amennyiben a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, - vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, - illetve a nagykorú gyermek részére: ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét nem töltötte még be, vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét nem töltötte még be, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön számítva a szociális vetítési alap hússzorosát (570.000.- Ft), vagy együtt számítva a szociális vetítési alap hetvenszeresét (1.995.000.- Ft). A jogosultak köre a korábbi időszak emelkedése után folyamatosan csökken. 2022. évben Bazsi községben 12 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	19
2018	18
2019	12
2020	15
2021	18
2022	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

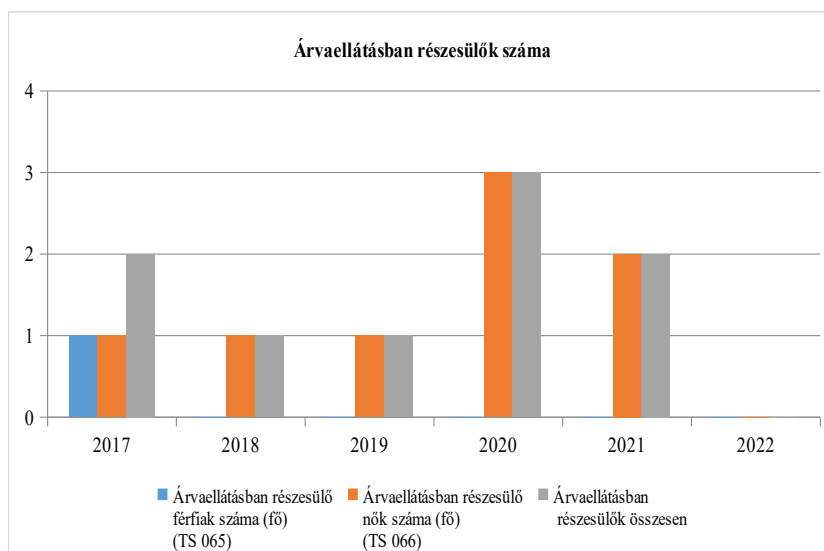

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	1	1	2
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	0	3	3
2021	0	2	2
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

településen árvaeállításban 2021. évben összesen 2 nő részesült, 2018. év óta az árvaeállításban részesülők száma emelkedett.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. Nagy jelentőséggel bír az önkormányzat által fenntartott intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezik, a három és többgyermekes családok, valamint a tartósan beteg és fogyatékkal élő gyermekek 50 %-os kedvezményt kapnak.

Térítésmentes a tankönyvellátás, ha a diák tartósan beteg, a sajátos nevelésű igényű (mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral rendelkezik, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott), három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesül.

Az ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésben részesülő gyermekek száma tág határok között mozog, akár évről évre változó. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők valamennyien hátrányos helyzetűek, illetve halmozottan hátrányos helyzetűek. Településünkön 2017. óta évente átlagosan 10 gyermek részére biztosítja alkalmanként az önkormányzat az évközi és az iskolai szünet munkanapjain a napi egyszeri étkeztetést.

A jelenlegi szabályozás alapján az 1-9. évfolyamon minden diák térítésmentesen juthat hozzá a tankönyvekhez, ahogy a gyógypedagógiai vagy nemzetiségi nevelésben-oktatásban részt vevő diákok is.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Bazsi községben magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A 3.5 pontban leírtak szerint Bazsi településen a telep/szegregátum, mint lakókörnyezet nem fellelhető.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének

elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységükösszehangolása,
- d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

Az Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások, óvodai ellátás, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg, a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása, sport és ifjúsági ügyek a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok körébe tartoznak.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény, mely előírja, hogy a települési önkormányzat feladatai az egészségügyi alapellátás körében:

- a) háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- b) fogorvosi alapellátás,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátás.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat kiemelt feladata a minden korosztályra kiterjedő prevenciós ellátás. A védőnő Sümeg székhellyel látja el Bazsi védőnői szolgálatát.

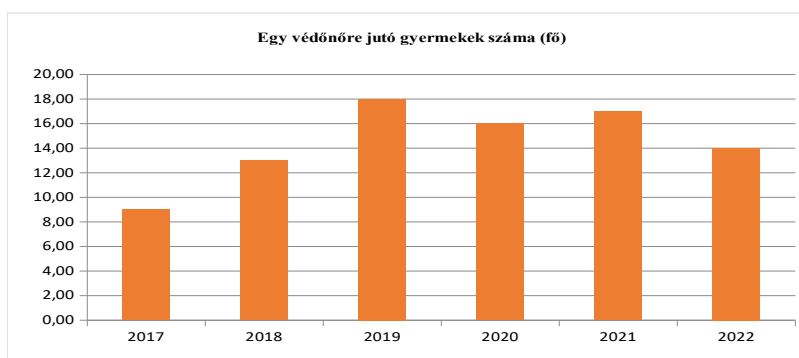
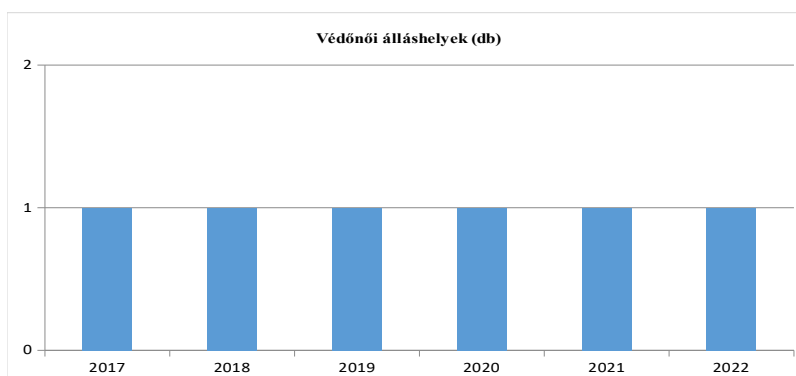
2023. július 1-től a védőnői feladatok ellátása a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórházhoz kerültek át.

A védőnői álláshelyek száma állandó valamennyi vizsgált évben 1 fő a településen, az egy főre jutó gyermeklétszám közel azonos a vizsgált években. A védőnő által végzett tevékenységgel kapcsolatban fontos kiemelni, hogy részvételük a gyermekvédelmi jelzőrendszerben jelentős, hiszen már az anya várandósságától kezdve kapcsolatban állnak a szülőkkel, így a gyermekeket érintő veszélyeztetettségi okokról pontos képet tudnak adni a gyermekjóléti szolgálat munkatársai számára, eszerint a veszélyeztetettség okai a legtöbb esetben egészségügyi és szociális okokra vezethetők vissza.

A védőnői munka szinterei:

- a tanácsadó helyiségében folyó gondozó-tanácsadó tevékenység várandós anyáknak és kisgyermekes családoknak,
- családlátogatásokon adott tanácsadás, elvégzett gondozás, anyai tevékenységre oktatás,
- nevelési-oktatási intézményben történő szűrés, egészségnevelés.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	9	9,00
2018	1	13	13,00
2019	1	18	18,00
2020	1	16	16,00
2021	1	17	17,00
2022	1	14	14,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

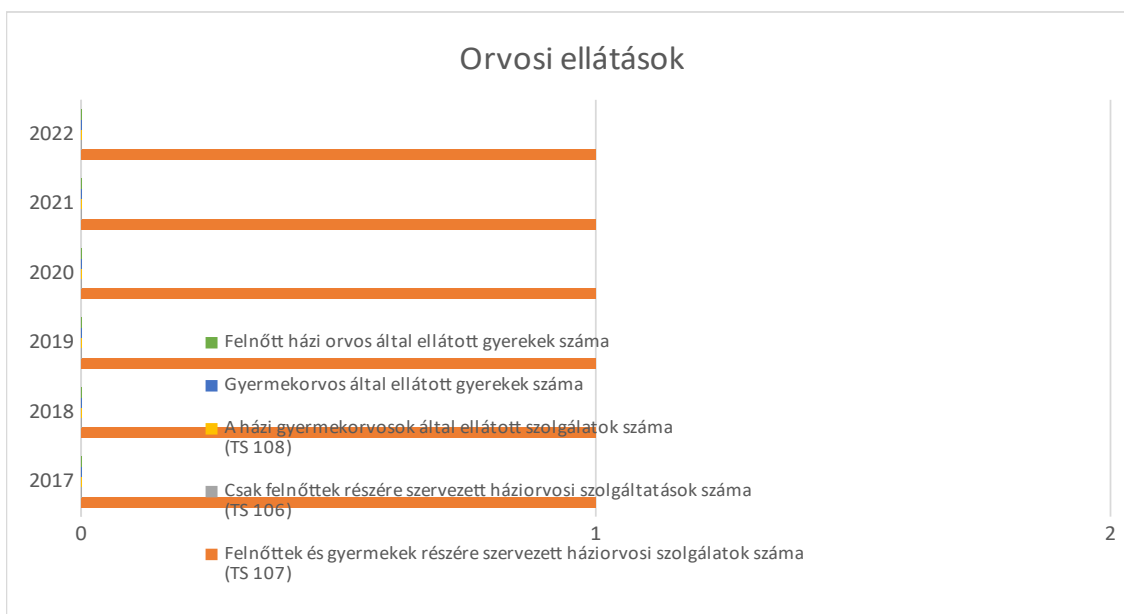

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvosi ellátásnál már említettük, hogy a településen nincs gyermekorvos, a felnőtt háziorvos látja el a gyermekeket is. Arról viszont nincs adatunk, hogy a Sümegen működő 2 gyermekorvosi szakellátást hányan veszik igénybe.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekek korai fejlesztése és rehabilitációja két csoportra osztható: a helyi intézményi keretek között (mini bölcsőde, óvoda) biztosított ellátásra és a nevelési központban biztosított ellátásra.

Az önkormányzat a saját intézményeiben megfelelő szakembert biztosít a korai fejlesztésre és az esetleges problémák kezelésére.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások rendszerét a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

A gyermekjóléti alapellátások célja:

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai (Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda).

A gyermekek és családok kiemelt támogatása érdekében a 2016. évtől átszervezésre került az eddigi alapszolgáltatási rendszer és integrált szervezeti egységek jöttek létre a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások együttes biztosításáról.

Két új intézményi forma jött létre: a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése.

Család- és gyermekjóléti szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgálatot minden települési önkormányzatnak kötelezően biztosítania kell a szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő vagy egyéb krízishelyzet megoldásához segítséget igénylő gyermekek, egyének, családok számára.

Családsegítés keretében biztosítani kell: szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadást, családgondozást, a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetését, közösségfejlesztő, egyéni, csoportos terápiás programokat és szolgáltatásokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Család- és gyermekjóléti központ A család- és gyermekjóléti központ egy adott járás területén működik és a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések tartoznak a feladatkörébe. Továbbá a járás család- és gyermekjóléti szolgálatainak szakmai munkáját támogatja és a gyermekek védelmére irányuló tevékenységek ellátására egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat szervez.

A család- és gyermekjóléti szolgálat biztosítását a Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása, Szociális, Család és Gyermekjóléti Intézmény, valamint a család- és gyermekjóléti központ feladatait a Sümegi Család és Gyermekjóléti Központ látja el.

Biztos Kezdet gyerekház és Tanoda nem működik a településen.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni ellátás (játsszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás).

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

A településen 2024. május 22. napjától működik a Sümegprágai Aranyalma Óvoda és Mini Bölcsőde társulás keretében Bazsival, 8 engedélyezett férőhellyel Sümegprága, Bazsi települési önkormányzatok közigazgatási területén. Óvoda helyben nem biztosított a településen.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, és fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok

együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások alanyi jogon járnak (óvoda, általános iskola) a gyermekek részére, más ellátások szociális rászorultság alapján.

Pénzbeli és természetbeni ellátások

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás
- gyermekétkeztetés.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása,
- gyermekek átmeneti gondozása,
- Biztos Kezdet Gyerekház.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

- otthont nyújtó ellátás,
- utógondozói ellátás,
- terület gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- védelembe vétel,
- családbafogadás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- nevelésbe vétel,
- nevelési felügyelet elrendelése,
- utógondozás elrendelése,
- utógondozói ellátás elrendelése,
- megelőző pártfogás elrendelése.

A gyermekekkel nap, mint nap foglalkozó gondozók, óvónők, pedagógusok sokat tehetnek a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésében. Fontos követelmény, hogy amint észleli a gyermekkel foglalkozó személy a veszélyhelyzetet, haladéktalanul tegye meg a szükséges jelzéseket és intézkedéseket a jelzőrendszer tagjai számára.

A szakemberek közötti együttműködés erősítése, közösségfejlesztés, befogadó közeg kialakítása, a demokratikus együttélés szabályainak közvetítése mind a gyerekek, mind a szülők, mind a szakemberek felé. Kiemelt fontosságú a gyermekvédelem területén tevékenykedő állami és civil szervezetek, továbbá magánszemélyek együttműködésének megfelelő összehangolása a még magasabb szinten történő megvalósítás érdekében.

A gyermekek védelmének egyik legfontosabb eszköze a prevenció, amelyhez a legfontosabb egy jól működő jelzőrendszer, melynek tagjai folyamatosan kapcsolatban állnak egymással. A prevenció tevékenység a gyermekjóléti alapellátásban a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzését szolgálja, ennek keretében a gyermek számára olyan szabadidős programokat kell

szervezni, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetve megszervezése a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek aránytalan nehézséget okozna.

A gyermekvédelmi munka nem látványos tevékenység. Az e területen dolgozók napi szinten tesznek meg mindent azért, hogy megóvják a gyermekeket a környezet által gerjesztett veszélyektől vagy éppen önmaguk önpusztító viselkedésétől, életmódjától. A gyermekek védelme olyan – a családok és társadalom számára is – kiemelt jelentőségű terület, melynek folyamatos korszerűsítése, fejlesztése és alakítása minden gyermekvédelmi szakember legfontosabb ügye.

A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, és fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai folyamatosan együttműködnek és segítik egymás munkáját és a hátrányos helyzetű családok, gyermekek ellátását. Az egyes szolgáltatások alanyi jogon járnak (óvoda, általános iskola) a gyermekek részére, más ellátások szociális rászorultság alapján.

A gyermekvédelmi feladatok a településen az ukki központú Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása, Szociális, Család és Gyermekjóléti Intézmény révén biztosítottak.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetbe került családok számára igénybe vehető szolgáltatások helyben nem, hanem a vármegyeszékhelyen működő Családok Átmeneti Otthonában Veszprémben érhető el, továbbá a Dunántúl területén, ezek anyaothton, illetve családok átmeneti otthonai. Gyermekek átmeneti otthona Zala vármegyében a Magyar Vöröskereszt fenntartásában biztosított.

Országos szinten a krízisközpontok és a titkos menedékházak a kapcsolati erőszak áldozatainak nyújtanak segítséget és biztonságot a bántalmazott gyermekek, családok számára.

Krízishelyzetben segítségért a jelzőrendszer tagjait és a Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása, Szociális, Család és Gyermekjóléti Intézmény munkatársaihoz fordulhatnak a gyermekek és a szülők.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen Sportegyesület nem működik. Minden év július utolsó szombatján megrendezésre kerül a hagyományos falunapi rendezvény. A Faluház és a Kézművesház várja a gyermekeket, ahol kézműves foglalkozásokon és egyéb rendezvényeken vehetnek részt.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés – óvoda, iskola – megfelel az egészséges táplálkozás jogszabályban meghatározott feltételeinek. Szünidei gyermekétkeztetés 2016. év óta működik, meghatározott célcsoport részesülhet az ingyenes étkeztetésben: hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, Bazsi településen az utóbbi egy-két évben nem merült fel igény. Hétvégi gyermekétkeztetésre nincs igény, mivel nincs rászoruló.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető. Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át (172 900,- Ft) vagy - nevelésbe vették.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani:

- az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára,
- ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben, továbbá
- azon tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, aki nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

Az önkormányzat további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Az ingyenes tankönyv ellátás – a jelenlegi jogszabályok alapján – a 1-9. évfolyamot érinti.

Az önkormányzat minden évben iskolakezdési támogatással segíti a családokat.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs rendelkezésre álló adat.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzat minden esetben törekszik az egyenlő bánásmódra, ezért a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az önkormányzat a korábbi pontokban említett eszközökkel – Bursa Hungarica ösztöndíj, települési támogatások, szociális célú tűzifa, szabadidős programok – igyekszik a hozzájárulni az esélyegyenlőség biztosításának megteremtése érdekében.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az intézmények kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére. Az önkormányzatnak falugondnoki autó rendelkezésre áll ilyen esetekben, előre egyeztetés alapján.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	0	0	n.a.
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	4	0
2021	4	0
2022	9	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

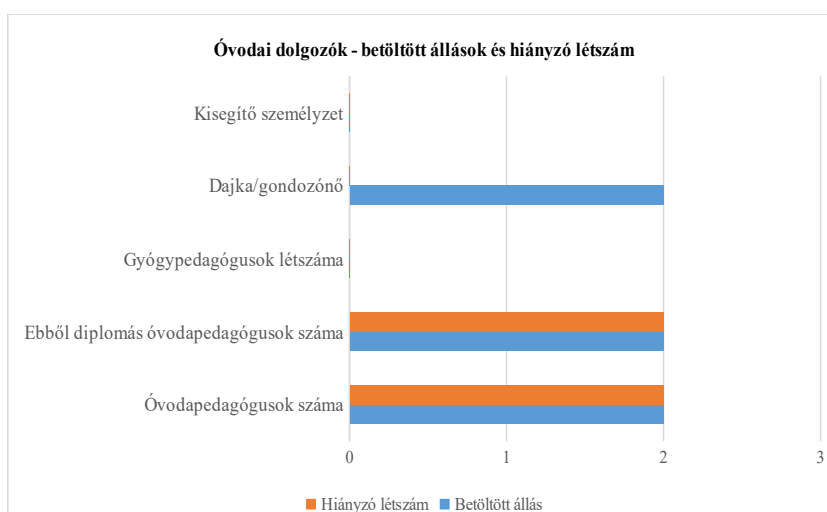

a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A sajátos neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek közé tartozik a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és más segédletek megléte. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséhez fejlesztő pedagógusok szükségesek. Sümegprága Óvodafenntartó társulásnak az egyik fenntartója Bazsi.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adata		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG Sümegprágai Aranyalma Óvoda és Mini Bölcsőde		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje	6:30	16:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	2
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kiegészítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A Sümegprágai Aranyalma Óvoda és Mini Bölcsődét a fenntartó települési önkormányzatok biztosítják a térségben az óvodás korú gyermekek ellátását.

A Sümegprágai Aranyalma Óvoda és Mini Bölcsőde Bazsin és Sümegprágán biztosítja az óvodai nevelést és mini bölcsődei ellátást.

A sümegprágai óvoda 50 fő gyermek részére biztosít ellátást. A kistépülések lakosságának csökkenése településünket és az óvoda gyermeklétszámát is érinti. Szeretnénk, ha minél több kisgyermek járna az intézményünkbe ezért a fejlesztési lehetőségekkel, pályázatok beadásával segítjük a feladatellátását.

Az országos óvodapedagógus létszám minden fenntartót érint. A gyógypedagógiai és pszichológiai ellátás biztosított az intézmény keretében.

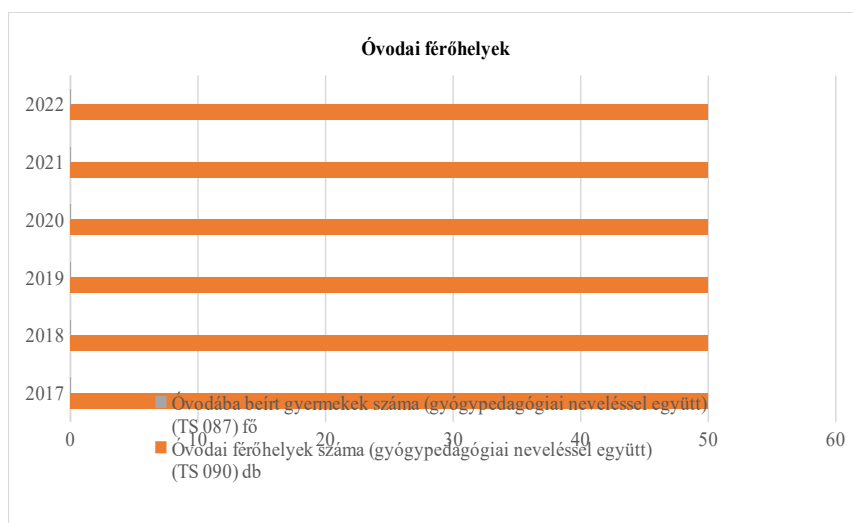
Az óvodában 2024. április 1. napi létszámadatok alapján a gyermeklétszám 34 fő. Az óvodai gyermekcsoportok száma 2. Ebből 3 fő sajátos nevelési igényű, 2 fő beilleszkedési, 9 fő tanulási nehézséggel küzdő, 2 fő halmozottan hátrányos helyzetű.

A 8 fő tanulási nehézséggel küzdő, aki fejlesztő foglalkozásokon vesz részt a sümegi pedagógiai szakszolgálatnál.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	7	2	50	1	0	0	0	n.a.
2018	11	2	50	1	0	0	0	n.a.
2019	9	2	50	1	0	0	0	n.a.
2020	5	2	50	1	0	0	0	n.a.
2021	3	2	50	1	0	0	0	n.a.
2022	5	2	50	1	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

1978-ban, a település iskolájának körzetesítésével megürült épületben kapott helyet a közös fenntartású óvodánk.

Az 1978- ban alakult óvoda az évtizedek során több átszervezésen, átalakításon ment át. A kezdő években működött 3 csoporttal is, hiszen Sümegről egy csoportnyi gyermek járt ide naponta. 1985-ben a sümegi óvoda bővítésével 1 csoportot áthelyeztek, így 2009-ig két csoport, majd a gyermeklétszám csökkenése miatt 2017-ig egy csoportban neveltük a sümegprágai, bazsi és sümegi gyermekek.

A mini bölcsőde létrehozásának célja a településen az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva csökkentjük a bölcsődei ellátáshoz való hozzáférhetőség területi különbségeit.

Fontosnak tartottuk, hogy a 2 csoporttal, 50 férőhellyel működő óvoda mellett a kisgyermekes családok részére már a bölcsődei ellátástól kezdve intézményi hozzáférést tudjunk biztosítani.

A családok többségénél a munkavállalás feltétele a gyermekek bölcsődei elhelyezése. Mini bölcsődénk családi környezetben, az óvoda szomszédságában került kialakításra a szakmai előírásoknak megfelelően. Intézményünkben a körzetes települések Sümegprága, Bazsi mellett Sümegről is járnak gyermekek.

Sümegprágán a népi mesterségek közül a fazekasság, kosárkötés hagyományokra épül. Az idősebb korosztály körében még élnek a régi hagyományok (kosárfonás, fafaragás, jellegzetes népdalok, népi stílusok).

Az óvodai nevelőmunkánkban ezeket az értékeket igyekszünk gyermekközelbe hozni. Kiemelten kezeljük a néphagyományok, hagyományok ápolását.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Helyben általános iskola nincs, a gyermekek a szomszédos településekre, Sümegre, Zalasántóra és Sümegcsehre járnak.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az önkormányzat elkötelezett az esélyegyenlőség biztosítása mellett, ezért a köznevelés területén is a diszkriminációmentességet, a szegregációmentességet, továbbá az oktatási és társadalmi integrációt támogatta. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés, intézmények közötti és az intézményeken belüli szegregációról nincs tudomásunk.

c) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

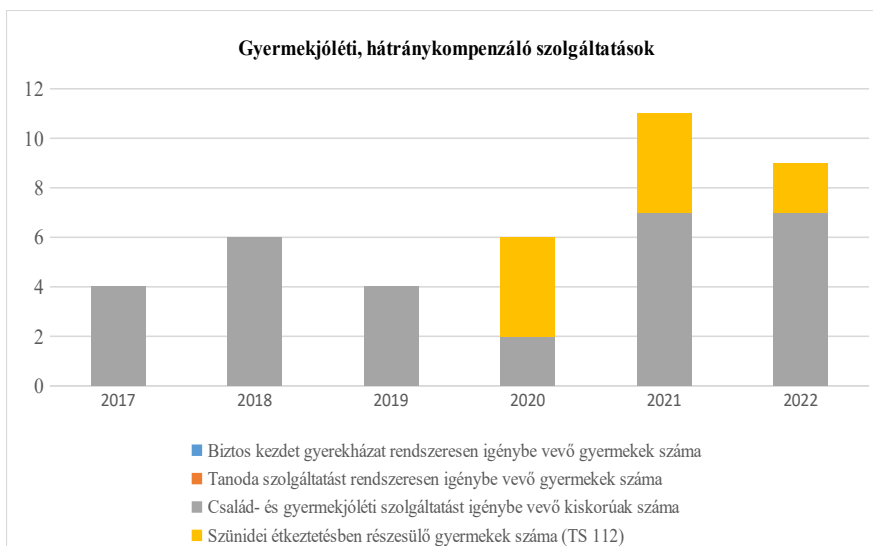
Az intézmények szűréseket-méréseket végeznek az óvodás és általános iskolás korosztály tekintetében. Ez egy tanév során több alkalommal történik, pl. az iskolaérettségi vizsgálat, kompetencia felmérés.

d) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Ingyenes intézményi étkeztetés és tankönyvellátás, kedvezményes táboroztatás biztosított a rászoruló gyerekek számára. A család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők száma 2018. évtől folyamatos emelkedést mutat.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	4	0
2018	n.a.	n.a.	6	0
2019	n.a.	n.a.	4	0
2020	n.a.	n.a.	2	4
2021	n.a.	n.a.	7	4
2022	n.a.	n.a.	7	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekeket nevelő családok anyagi helyzete nehéz, ezért nem minden esetben biztosítható a továbbtanulás.	Bursa Hungarica ösztöndíj.
2. A településen sportolási, hasznos szabadidő eltöltésének feltételei nem megfelelőek, játszótér mellett sportpálya kialakítása szükséges.	Sportpálya kialakítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megilletsek minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben levő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

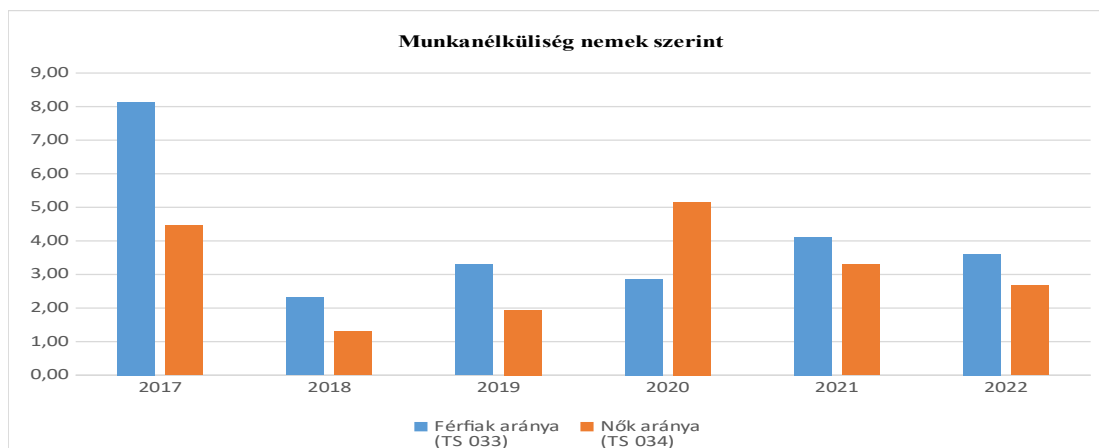
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatási szintje Magyarországon jelentős mértékben elmarad az Unió átlagától. Míg az Unió átlaga a nők foglalkoztatási arányát tekintve 58,2 %, addig Magyarországon 2009-ben már a nők kevesebb mint felének volt csak lehetősége dolgozni. 20 tagországban 2010-re elérték, hogy a nők foglalkoztatási szintje elérje a 60 %-ot, Magyarország jelentős mértékben elmaradt ettől a célkitűzéstől. 2010-től kormányzati céllá vált a foglalkoztatás javítása, hogy a munkaerőpiac családbarát jellege is javuljon. 2011-ben a nők 15-64 éves népességen belüli aránya 51 %-os, míg a foglalkoztatottakon belüli arányuk mindössze 46 %-ot tesz ki. Az aktív korú inaktívak körében a nők aránya 59 %-os, vagyis jelentősen meghaladta a férfiak reprezentáltságát. Míg a 15-64 éves népesség körében a férfiak foglalkoztatási rátája 60,4 % volt, addig a nőké csak 50,6 %. A 2014-es év a női foglalkoztatás kimagasló éve volt Magyarországon. 1992 óta az 55,9 %-os foglalkoztatási ráta a legmagasabb, amely 3,3 százalékponttal javult egy éven belül. Az Eurostat adatai szerint a női foglalkoztatás bővülés a legnagyobb volt az uniós tagállamok

körében. A nők – köztük a kisgyermekesek – javuló munkaerőpiaci helyzete növelte hazánkban a családok biztonságérzetét és a gyermekvállalási kedvet. Kimutatható, hogy a 2014-es születésszám-növekedés 92 %-a foglalkoztatott édesanyáknak köszönhető.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	8,14	4,46	6,30%
2018	2,31	1,3	1,81%
2019	3,3	1,94	2,62%
2020	2,87	5,16	4,02%
2021	4,12	3,29	3,71%
2022	3,61	2,68	3,15%

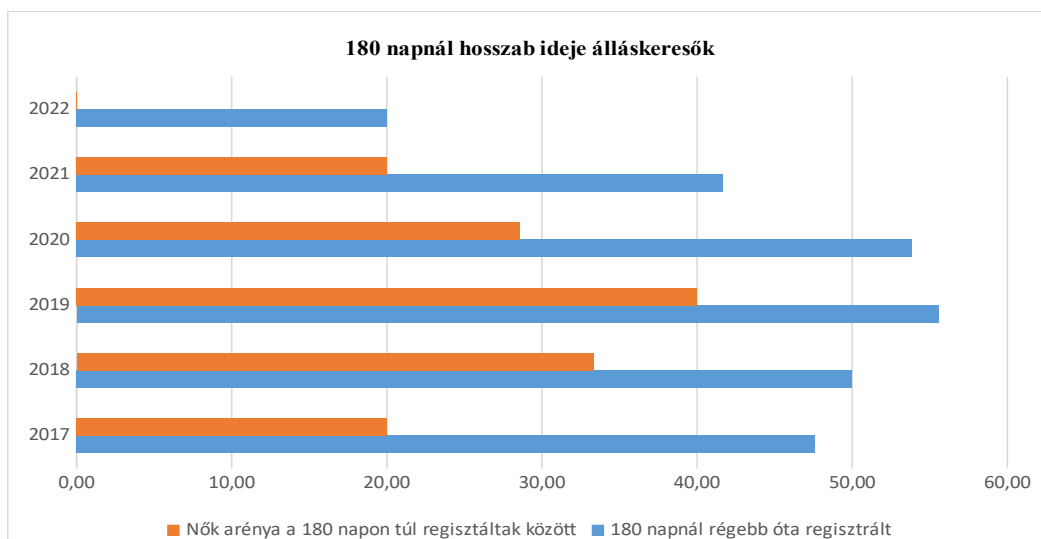
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön a nyilvántartott álláskeresők száma a férfiak és a nők körében is felére csökkent a vizsgált időszak alatt.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	47,62	20
2018	50	33,33
2019	55,56	40
2020	53,85	28,57
2021	41,67	20
2022	20	0

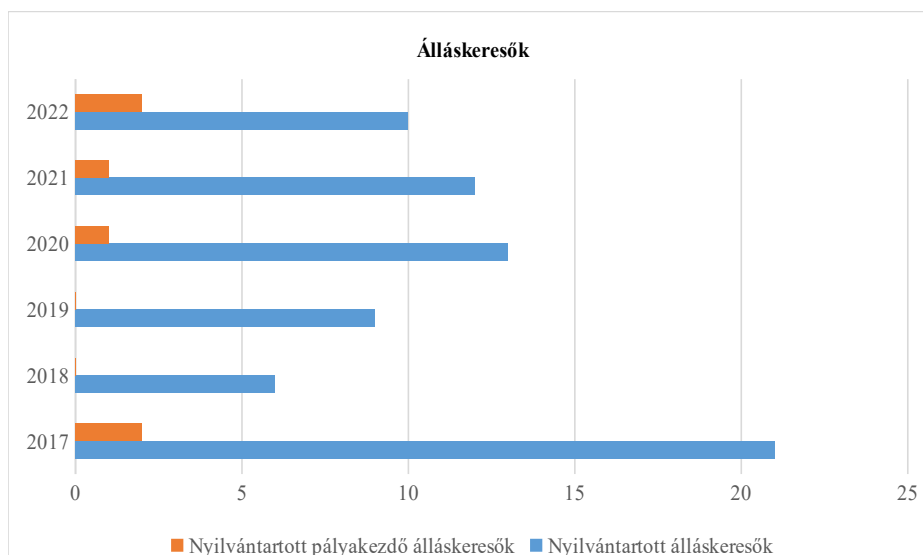
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön a 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők száma a 2019 - 2021. években jelentős emelkedést mutat, ami a SARS-COVID világjárvány következményének is vélhető. A pályakezdő álláskeresők száma is a világjárvány idején megemelkedett még a kistelepüléseken élők körében is.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	21	2
2018	6	0
2019	9	0
2020	13	1
2021	12	1
2022	10	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskeresők száma 2022. évtől emelkedő tendenciát mutat, míg a nyilvántartott álláskeresők száma csökkenést mutat.

Statisztikai adatok is igazolják azt, hogy a nők helyzete igencsak ellentmondásos ma Magyarországon, hasonlóan településünkön is. Míg az életesélyeik sokkal jobbak, mint a férfiaké, az oktatásban is sokkal aktívabbak, ugyanakkor jóval leterheltebbek, anyagilag jóval kevésbé elismertek, mint a férfiak. A nők munkaerő-piaci esélyeit jelentősen befolyásolják a családi kööttségeik, így részmunkaidős munkát zömében a kisgyermeket nevelő anyák vállalnak. A Kormány külön figyelmet fordít a nők foglalkoztatottságára, a munkahelyvédelmi akciótervben járulékkedvezményekkel ösztönzi a munkaadókat arra, hogy alkalmazzák a gyermekgondozási szabadságról visszatérőket.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők foglalkoztatását elősegítő képzési programokról információval nem rendelkezünk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők szegénységi kockázata lényegesen magasabb az átlagnál, körükben a tartós és passzív munkanélküliség is gyakori, sok esetben nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket. Településünkön nem mondható el, hogy az alacsony iskolai végzettség lenne az oka a munkanélküliségnek, mivel az álláskereső jelentős részét a szakiskolát/szakmunkás-képzőt végzetek teszik ki.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Mint azt már az előzőekben is láthattuk és le is írtuk, nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén a férfiak és nők között, azonban Magyarországon az alkalmazásban álló férfiak és nők átlagos fizetése között mintegy 20-25 % különbség tapasztalható a férfiak javára. A munkahelyi lehetőségek egyenlőtlen volta nemcsak a jövedelmek terén, hanem a munkahelyi előmenetel kapcsán is jelentkezik.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátásának formái – a gyermekek életkorának megfelelően – a bölcsődei ellátás, a napközbeni gyermekfelügyelet, és az alternatív napközbeni ellátás. Az önkormányzat e célból bölcsődét és óvodát tart fenn, továbbá két általános iskola működik a térségben.

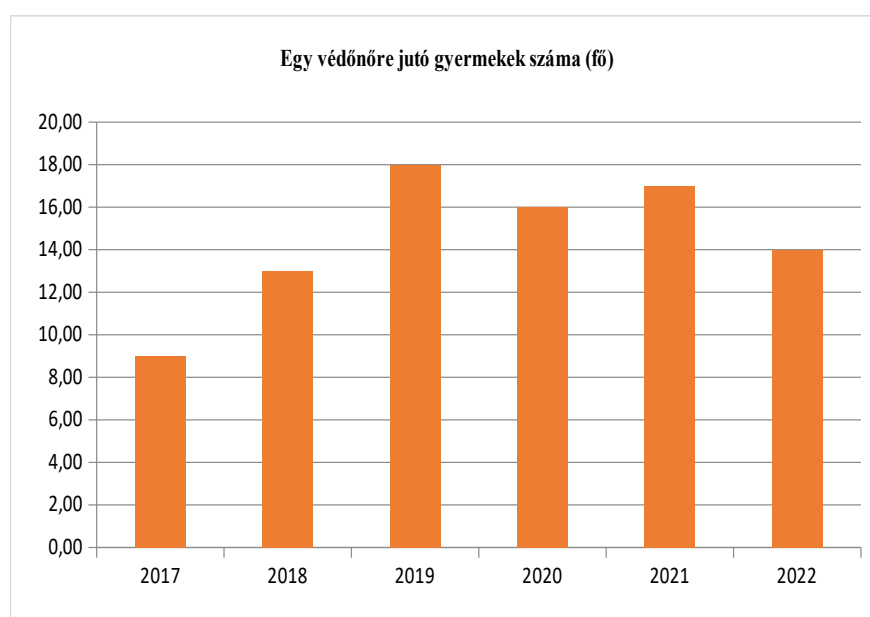
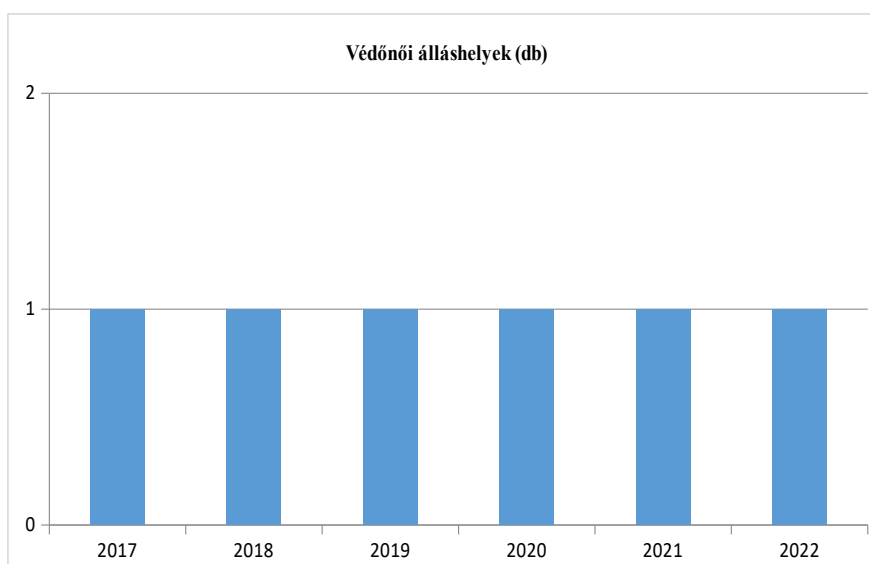
Családbarát munkahelyi megoldásokról, rugalmas munkaidőről a térségben nincs adatunk.

Az óvodai feladatokat ellátása során szintén az a cél, hogy a férőhelyszám meghatározásakor valamennyi, az intézménybe jelentkező gyermek felvételére sor kerülhessen. Azonban nemcsak az a fontos, hogy a gyermekek az intézménybe felvételre kerüljenek, hanem, hogy ott olyan környezetben lehessenek, amely nevelésükről, gondozásukról a lehető legmagasabb szinten

gondoskodjon, ez nemcsak a megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek biztosítását, hanem megfelelő környezet kialakítását is jelenti.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	9	9
2018	1	13	13
2019	1	18	18
2020	1	16	16
2021	1	17	17
2022	1	14	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen 2024. május 22. napjától működik a Sümegprágai Aranyalma Óvoda és Mini Bölcsőde, 8 engedélyezett férőhellyel Bazsi és Sümegprága települési önkormányzat közigazgatási területén. Óvoda és családi napközi helyben nem biztosított a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandó korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. Segítséget nyújtanak a szociális juttatások megismerésében is.

A munkahelyek általában nem tolerálják a nők gyermekvállalását, előfordul, hogy gyermekvállalás után ugyanazon munkahelyre nem tudnak visszamenni dolgozni, illetve a kisgyermekes anyák a munkaerőpiacon nem keresettek.

A gyermekeknél is leírtuk, hogy magas az egy védőnőre jutó gyermekek száma, hiszen a sümegi körzet nagy. Bazsiban igény szerint érhető el ez a szolgáltatás.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, a kormány számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében. A családon belüli gyermek vagy feleség bántalmazás legnagyobb része látens marad, legtöbbször ez pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra vagy válik ismertté még a közeli hozzátartozók számára sem.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben levő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani.

Sem a településen, sem a település 50 km-es vonzáskörzetében nem található anyaoththon. Anyaoththon Nágocson, Kaposváron, Pécsen továbbá Érden található. A krízishelyzetben lévő nő az anyaoththonnal való kapcsolatfelvételben a szociális alapszolgáltatási intézményt veheti igénybe. E szolgáltatás tekintetében nem rendelkezünk adatokkal.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen többségben a nők tevékenykedik, az egészségügyi dolgozók (asszisztensek, védőnő), és az önkormányzati intézmények alkalmazottjainak jelentős többsége is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Általánosságban elmondható, hogy a roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A település nem rendelkezik adattal a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magányérzet, közösségi kapcsolatok hiánya, mentális állapot romlása.	Nők közösségi programjainak kialakítása.
Nők körében kevesen vesznek részt szűrővizsgálatokon.	Nők részére egészségügyi szűrővizsgálatok.

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

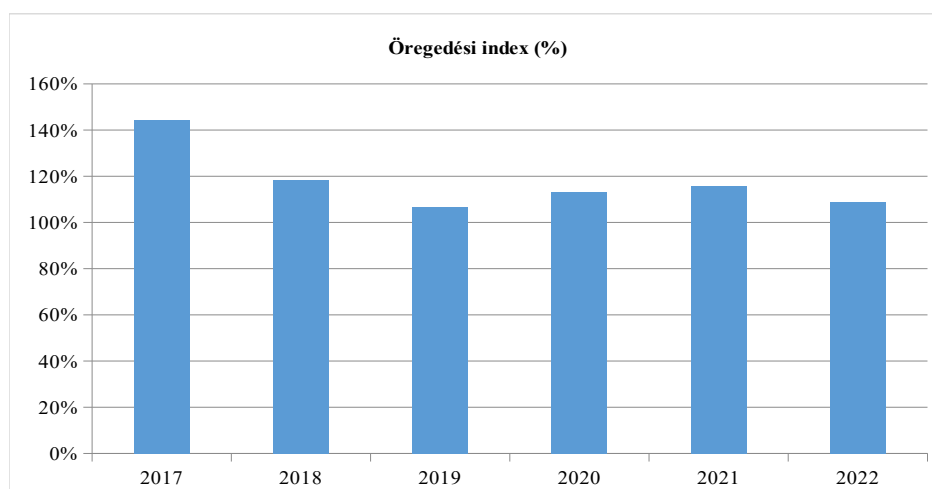
Magyarország népessége fogy, korösszetételében változik – idősödik. E változások ráirányítják a figyelmet a társadalmi szolgáltató és védelmi rendszerek hosszú távú pénzügyi fenntarthatóságára. Az ellátó szolgáltató rendszerek fejlesztése csak akkor lehet hatékony, ha sikeresen igazodik a társadalmi-családi strukturális változásokhoz, a szükségletekhez, a gazdasági adottságokhoz. Az idős emberek számának növekedését, az ebből következő kihívásokat érzékelve, szükség van a jelenlegi humánszolgáltatói hálózat átalakítására és modernizálására. Olyan flexibilis és hatékony időspolitika kialakítása szükséges, mely épít a társadalom, illetve a szolgáltató és humánvédelmi rendszerek résztvevőire, így a szolgáltatásokat igénylők szükségleteire és véleményére.

Az idős korú demográfiai folyamat: jellemzői:

- növekszik az idők aránya országosan,
- az átlagéletkor várhatóan nő,
- a nők élettartama hosszabb.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	65	45	144,44%
2018	64	54	118,52%
2019	63	59	106,78%
2020	68	60	113,33%
2021	73	63	115,87%
2022	75	69	108,70%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a 65 év feletti lakosok száma folyamatosan emelkedik, amellyel arányosan az öregedési index is emelkedő tendenciát mutat.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

Az Szt. 32/B. § alapján az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

- a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át,
- b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át,
- c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

Az ellátások tekintetében a 2022. évre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal. A táblázat adataiból jól látható, hogy a nyugdíjasok száma a teljes népesség arányához viszonyítva magas. Az előregedő lakosság miatt kiemelt figyelmet kell fordítani az idősekre és számba kell venni azt is, hogy a fiatalok elvándorlásával nő az egyedül élő idősek száma, akiknek egészségi állapota már nem megfelelő, folyamatos, illetve rendszeres orvosi ellátásra van szükségük, továbbá kiszolgáltatottabbak, ezért előbb válhatnak bűncselekmények áldozatává is, hiszen koruk, fizikai állapotuk miatt nem képesek megvédeni magukat.

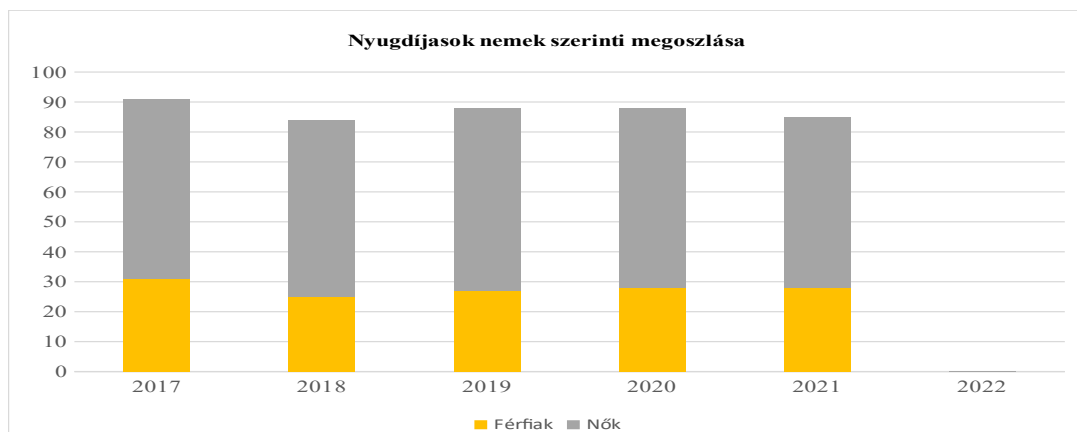
A helyzetelemzés során nemcsak az otthon élő időseket kell figyelembe venni, hanem azokat is, akik intézményi ellátásra szorulnak. Az idősek részére nyújtott ellátások során fontos szempont, hogy korlátolt anyagi lehetőségeik miatt az ellátásokat ingyen, vagy lehetőség szerint olyan áron kapják meg, amely megfizethető számukra. Fontos kiemelni, hogy a demográfiai trendek változásával az idősek ellátását szolgáló egészségügyi és szociális szolgáltatásokat szélesíteni kell, ez egyrészt férőhelybővítést jelent mind az intézményi, mind a nappali ellátás tekintetében, másrészt a már meglévő, működő szolgáltatások színvonalának megtartása, illetve az igényekhez való igazodása a cél.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	31	60	91
2018	25	59	84
2019	27	61	88
2020	28	60	88
2021	28	57	85
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

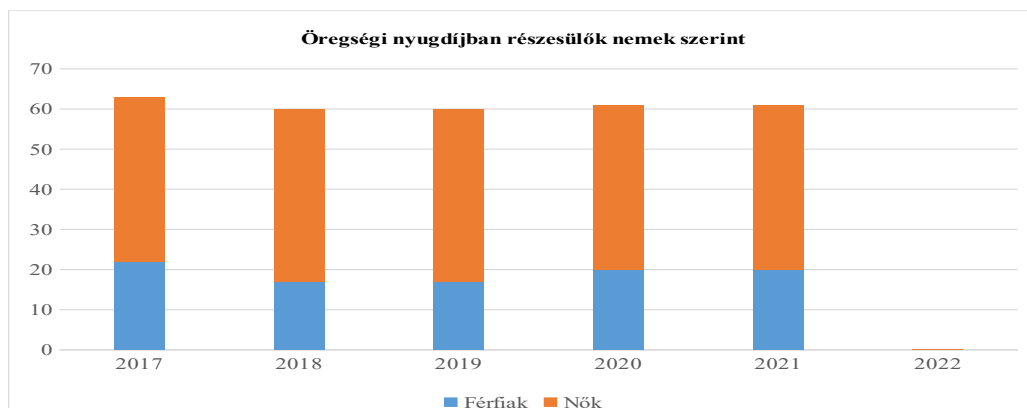
A nyugdíjasok között a nők száma duplája a férfiaknak, de már a első táblázatokból is láthattuk, hogy a 60 év felettiek között a nők száma a magasabb, vagyis a férfiaknál rövidebb élettartam véllezhető.

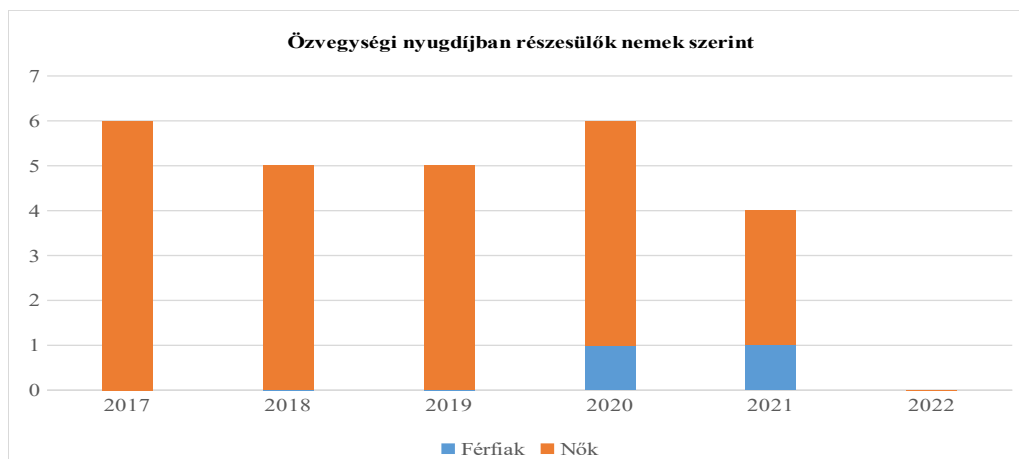

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	0	22	41	0	6	0
2018	0	0	17	43	0	5	0
2019	0	0	17	43	0	5	0
2020	1	0	20	41	1	5	0
2021	2	0	20	41	1	3	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSHTstar

Bazsin átlagban a vizsgált időszakban 85 fő időskorú részesült öregségi nyugdíjban. Özvegyi nyugdíjban 2017 – 2022. között 6 nő és egy 1 férfi részesült.

A nyugdíjasok között a nők száma duplája, de már az első táblázatokból is láthattuk, hogy a 60 év felettiek között a nők száma a magasabb, vagyis a férfiaknál rövidebb élettartam vélelmezhető.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idős ember nem tekinthető csupán „tehernek” a társadalom számára, hanem olyan erőforrás is egyben, melynek kiaknázása kölcsönös haszonnal jár. Ez egyrészt értékteremtő a társadalom számára, másrészt az egyén lehetőséget kap további hasznos munkavégzésre. Mind a jövedelemszerző, mind az önkéntes munkavállalás elősegítése fontos feladat.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	21	6	9	13	12	10
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	1	1	1	0
	%	0,00%	0,00%	11,11%	7,69%	8,33%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	1	1	3	2	1
	%	19,05%	16,67%	11,11%	23,08%	16,67%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	1	0	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	0,00%	10,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	0	0	2	1	3
	%	14,29%	0,00%	0,00%	15,38%	8,33%	30,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	4	4	1	2	2
	%	19,05%	66,67%	44,44%	7,69%	16,67%	20,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nemcsak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli) még aktív korú korosztályok is.

A munkaadók idős munkavállalót újként ritkán vagy nem alkalmaznak, noha a nyugdíjasok között vannak, akik jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen dolgoznának a jövedelem-kiegészítés érdekében. Erre akkor van esély, ha speciális tudással vagy gyakorlattal rendelkeznek. A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség aránya Magyarországon 3 %, míg az EU-15-ök átlaga 8 %. Az idősök foglalkoztatása leginkább a fővárosban, pénzügyi és kereskedelmi területen mondható jelentősebbnek.

Időskorúak foglalkoztatására, továbbá a munkáltatók ez irányú befolyásolására az önkormányzatnak nincs lehetősége. A nyugdíjasok munkavállalásáról nem rendelkezünk adattal.

A településen élő idős korosztály aktívnak mondható, számos kezdeményezésben működnek közre. A közművelődési intézmény szolgáltatásait – könyvtár, tájékoztató előadások, rendezvények – folyamatosan, szervezeten veszik igénybe.

Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása. Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Hangsúlyos szerepe van a modern technika, az okos telefon és tablet megismertetésének és megszerettetésének.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlensége a romló egészségi állapotnak, az újabb típusú képzettségben, ismeretekben való hiányosságnak tulajdonítható, amely miatt alkalmazásuk problémásabb, mint ez fiatalé. Településünkön kevés a munkalehetőség az aktív korúak számára is, ezért a nyugdíjas korosztály foglalkoztatása nem jellemző.

Tartósan regisztrált munkanélküli (nyilvántartott álláskereső) az a személy, aki az utolsó 12 egymást követő havi zárás során minden alkalommal nyilvántartott álláskeresőnek lett minősítve. (A havi zárás a járási, fővárosi kerületi foglalkoztatási osztályi adatállományokon minden hónap 20-án lefutó számítógépes program, amely megállapítja azt, hogy az adott hónap zárónapján kik azok az emberek, akik regisztrált munkanélkülieknek, illetve nyilvántartott álláskeresőnek tekintendők.)

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. A kormányablakok indításával és az ügyfélkapus ügyintézési rendszer kialakításával elindult az ügyintézés lakossági terheinek csökkentését, továbbá ügyintézését egyszerűsítő folyamat.

Az elektronikus ügyintézés ugyanebbe az irányba mutat. A számítógép-használatban alapszintű jártasságot mutató lakosság az ügyek egyre bővülő körében tud személyes hivatali megjelenés nélkül hozzájutni a közigazgatási szolgáltatásokhoz. Az önkormányzat, illetve a Gógánfai Közös Önkormányzati Hivatal saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	31	60	91
2018	25	59	84
2019	27	61	88
2020	28	60	88
2021	28	57	85
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek. Az időskorúak járadékát a járási (fővárosi kerületi) hivatal állapíthatja meg. (A minimálisan szükségeshez hiányzó szolgálati idő pótlása utólagos járulékfizetéssel legfeljebb 5 év tartamban lehetséges, de éppen emiatt kevesen képesek erre.)

Településünkön 2017 – 2021. időszakban a férfiaknál átlagban 28 fő, a nőknél átlagosan 60 fő részesült nyugdíjban és egyéb járandóságban. A nyugdíjasok nemek közötti bontását vizsgálva a nők száma jóval magasabb.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idős embereknek az életkor előrehaladásából természetesen fakadó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni. Az idősök szolgáltatásokhoz való hozzáférést, különösen a bottal vagy más gyógyászati segédeszközökkel közlekedőket nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

Az egészségügyi, szociális szolgáltatások a település minden polgára részére biztosítottak, az önkormányzat eleget tesz minden kötelező alapszolgáltatási feladatának.

A háziorvosi szolgálat Bazsiban biztosított napi szinten.

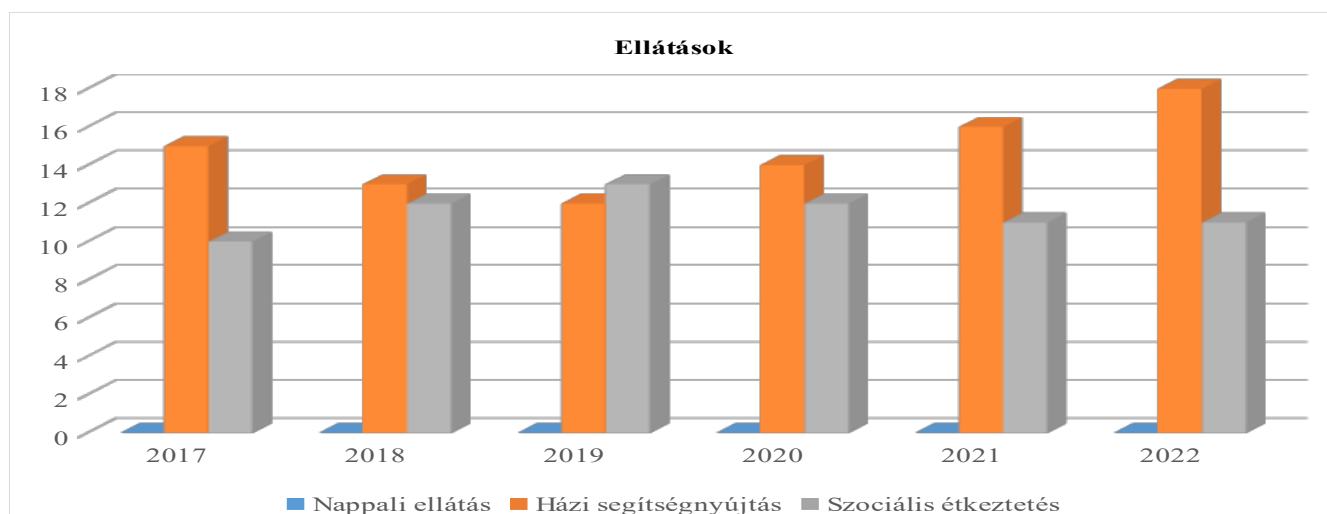
A Marcal Vidéki Önkormányzati Szociális Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Intézménye ellátja a házi segítségnyújtással kapcsolatos feladatokat. A szociális étkeztetés feladatait 2023. december 31. napjáig az Önkormányzat önállóan biztosította. 2024. január 1. napjától a társulási formában történik a feladatellátás a Marcal Vidéki Önkormányzati Szociális Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Intézménye révén a falugondnoki szolgálat segítségével.

Idősek nappali ellátása nincs a településen.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	65	0	15	10
2018	64	0	13	12
2019	63	0	12	13
2020	68	0	14	12
2021	73	0	16	11
2022	75	0	18	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen folyamatos emelkedés tapasztalható a házi segítségnyújtást igénybevevők körében. Az egyedül élő időskorúak nem tudnak önmagukról gondoskodni, de a szociális alapszolgáltatások biztosítása révén - falugondnoki szolgálat, házi segítségnyújtás, étkeztetés – tekintetében egyre nagyobb igény mutatkozik.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatások egy része mindenki számára biztosított. Az idősök többségének a kultúrára, szórakozásra kevés pénze jut, ezért igyekeznek kihasználni az önkormányzat, civilszervezetek nyújtotta lehetőségeket, ahol ingyenesen jutnak hozzá.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártasságáról nincs adatunk, ilyen felmérés a településen nem volt.

d) a generációk közötti programok.

A település rendezvényeire mindig bevonjuk az idősöket, ahol találkozhat több generáció.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Hangsúlyt kell fektetni az alkalmoszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb., védőoltások beadására (influenza ellen).

Az idősök biztonságérzetének fontos eleme az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése. A bűnelkövetések fokozott veszélyének kitett csoportról van szó, áldozattá válásukat el kell kerülni. Részükre fontos a prevenciós ismeretek terjesztése: figyelemfelkeltő előadásokkal, ismeretterjesztő anyagokkal felhívni figyelmüket az őket fokozottan veszélyeztető bűncselekményekre.

A nyugdíjas korosztály a helyben tartott rendezvényeken, programokon részt vesz és részükre főzőklub biztosít rendszeres szabadidős programot.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1.Értéktelenség érzése, elmagányosodás, egészségi állapot romlása.	Közösségi programok szervezése, egészségmegőrzést, prevenciót biztosító programok, szűrővizsgálatok.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos ügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket. Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékoságügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti.

A „fogyatékossgal élők” fogalmának definiálása az elmúlt évtizedben nagyon sok változáson esett át, még sem alakult még ki egységes változat a nemzetközi szabályozásban. Ez részben annak tudható be, hogy nagyon heterogén társadalmi csoportról van szó, akik az integráció során teljesen más igényekkel, készségekkel és képességekkel rendelkeznek. Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékossg nem zárja ki az egészséget, nem betegség! Egy testi vagy érzékszervi fogyatékos személy élhet teljes lelki és szociális jólétben, sőt a kieső képesség megfelelő kompenzálása (megmaradó képességek kihasználása, segédeszközökkel való ellátottság) esetén a testi jólét állapotában is. Egy testileg ép ember ugyanakkor szenvedhet súlyos lelki, szociális problémáktól.

A fogyatékossg egy élettapasztalat, amit bárki átélhet, amikor károsodott, vagy hiányos képességei korlátozzák tevékenységében, társadalmi életben való részvételében - az adott helyen és időben adott környezeti és társas feltételek között. Fejlesztési lehetőségük, munkavégzési képességük egyénfüggő, az egyes ember pontos állapotán, képességein múlik. Több országban bővebb kört tekintenek fogyatékossgal élőknek, így ott a pszichiátriai betegek és a krónikus betegek is annak számítanak. Nálunk ennek a fogalomnak leginkább a megváltozott munkaképességű felel meg. A fogyatékos személy számára – figyelembe véve a különböző fogyatékossgai csoportok eltérő speciális szükségleteit – biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A 2022. évi népszámlálás időpontjában 289.795 fogyatékkal élő személy volt Magyarországon.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A történelem során eltérő korokban és eltérő helyeken újra és újra előkerült a testi és szellemi hiányokkal, fejlődési elmaradottsággal született emberekkel való foglalkozás kérdésköre. A XIX. század tendenciái újra kedvezni látszanak annak az egyébként több ezeréves gondolatnak, hogy a sérült emberek olyan teljes jogú tagjai a társadalomnak, akik a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése. A fogyatékossg, a valamiben való akadályozottság számos területen jelentkezhet.

Az Európai Unióban a fogyatékossgal élő emberek, valamint a tartós egészségügyi problémákkal küzdők aránya eléri a 15%-ot. A fogyatékkal élők aránya a kor előrehaladtával egyre nő, így a 60 éven felüliek esetében közel 38%. Ez az arányszám nem tartalmazza a krónikus betegségekkel, és más súlyos egészségügyi problémákkal küzdők számát. A fogyatékossgot leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (43,3%-ban). A fogyatékos személyek 31,8%-a születése óta szenved fogyatékossgban” A fogyatékosok társadalmi rétegének túlnyomó részét a mozgássérültek alkotják.

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

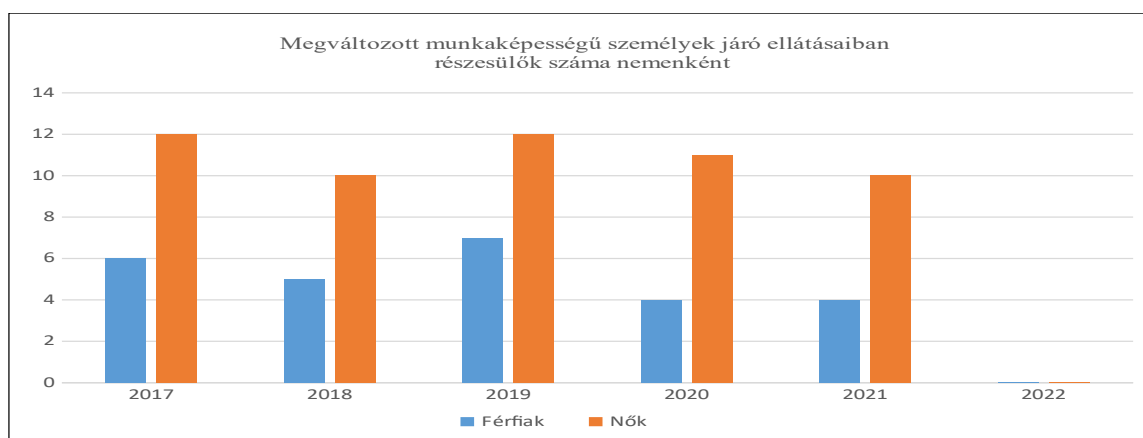
Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-en III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	6	12	18
2018	5	10	15
2019	7	12	19
2020	4	11	15
2021	4	10	14
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bazsin a megváltozott munkaképességű személyek száma a nők körében 10-12 fő között volt a vizsgált időszakban, férfiak közül 4-7 fő részesült ellátásban.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékkal élők elsődleges jövedelmi forrása a rokkantsági járadék vagy rokkantsági ellátás.

Rokkantsági járadékra az jogosult, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 %-os és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott

munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadék megállapításának nem feltétele, hogy az igénylő szolgálati idő szerezzon. Ebben különbözik a rokkantsági ellátástól. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak.

Nappali ellátásban sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézményben nem részesül senki, vagyis nincs róla adatunk, így a Mellékletben található 7.1.2. számú táblázatban sem található adat.

A fogyatékkal élő személyek esetében is fontos szempont az integrált foglalkoztatás. A megváltozott munkaképességű/ fogyatékkal élő személyek foglalkoztatására az állam is ösztönzi a foglalkoztatókat. A rehabilitációs hozzájárulást, mint fizetési kötelezettséget, azzal a céllal vezették be, hogy a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását elősegítsék, rehabilitációjukat szolgálják.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a szociális foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti. A fogyatékosok nehezen találnak munkát, ezért legtöbbjük segélyből, rokkantsági, illetve egyéb nyugdíjszerű ellátásból kénytelen élni. A fogyatékoság szegénységhez vagy nyomorhoz vezethet.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Azon személyeknek, akik fogyatékoságuk jellegéből, mértékéből adódóan nem felelnek meg az elsődleges munkaerő-piacon támasztott követelményeknek, az akkreditált foglalkoztatóknál történő munkavállalás, illetve a szociális foglalkoztató lehet a megoldás. Lentiben fogyatékos személyek foglalkoztatását biztosító munkahelyen tudnak elhelyezkedni, ami az aprófalvas településekről nehezen megközelíthető.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élő személyeknek elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A munkahelyek jelentős része fizikai és problémaérzékenységi szempontból egyaránt alkalmatlan a fogyatékos munkavállalók fogadására. A fogyatékos munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül.

Fenti indok miatt jelenleg e probléma településünkön nem jelentkezik.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Fogyatékos személyek nappali ellátása nincs a településen, legközelebb a Dákai székhellyel működő Bakony Integrált Szociális Intézmény Veszprém Vármegye szakosított ellátást nyújtó intézményében vehető igénybe. Támogató szolgálat nem működik a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás:

A fogyatékosági támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. A támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint hontalan jogállású, illetve hontalanként elismert.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gondosóra
- támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák:

- ápolást, gondozást nyújtó intézmények,
- fogyatékos személyek otthona,
- rehabilitációs intézmények,
- fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

Parkolási igazolvány:

Parkolási igazolvány a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét jogosítja fel különböző kedvezmények igénybevételére.

Parkolási igazolványra jogosult az a személy:

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (3) bekezdésének értelmében értelmi, fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek,
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K.1.), mozgásszervi fogyatékosnak (L), értelmi fogyatékosnak (M) vagy autistának (N.1.) minősül. Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele az állampolgárok – köztük fogyatékossgal élő emberek – az esélyegyenlőségének megteremtése a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használat, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök, megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. Ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseiről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat.

Egészségügy:

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §).

Oktatás, képzés:

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §). Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés:

A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés:

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni (Fot. 8.- 10. §).

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Pályázati forrás segítségével épült, teljesen akadály mentesített a házi orvosi rendelő előtti bejárás.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés definíciói:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljeskörűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az infó-kommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékossgal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt, és amelyet a többség használat.
- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.
- Egyáltalán nem akadálymentesített.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos emberek helyzetét különösen nehezíti, hogy az akadálymentes közlekedés, a hivatalok és szolgáltató szervezetek akadálymentes megközelítése, elérése, a szolgáltató infrastruktúra akadálymentessége az erőfeszítések ellenére sem megoldott.

A fogyatékos emberek helyzetét különösen nehezíti, hogy az akadálymentes közlekedés, a hivatalok és szolgáltató szervezetek akadálymentes megközelítése, elérése, a szolgáltató infrastruktúra akadálymentessége az erőfeszítések ellenére sem megoldott. Sajnos sem az önkormányzat, sem az intézményei nem rendelkeznek elég forrással ahhoz, hogy az intézmény belső terén túl annak közvetlen külső környezetét is akadálymentessé tegyék, így jelentős mértékben sérülhet a fogyatékos emberek esélyegyenlősége a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén is.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Jogszámban előírt kötelező feltétel az akadálymentesség biztosítása, amelynek betartása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A nem önkormányzati foglalkoztatóknál, vállalkozóknál kialakított akadálymentesítésről adattal nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat a tulajdonában lévő utcák, zöldterületek felújítása során gondot fordít a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

Fogyatékos személyek nappali ellátása településünkön nem működik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fogyatékkal élők a hátrányuk részleges kompenzálása érdekében a fogyatékossgai támogatásokat tudják igénybe venni. Az önkormányzatnak a fogyatékosokra szabott juttatása nincs.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Utak, járdák, árkok, közterületek állapota nem megfelelő.	Utak, járdák, árkok, közterületek felújítása.
2. Közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem teljes mértékű.	Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatos felújítása, akadálymentesítése

Több élcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Foglalkoztatottság.	Közfoglalkoztatás, foglalkoztatás bővítése, piacképes képzések.
2. A falugondnoki szolgálat gépjárműve a folyamatos igénybevétel miatt elhasználódott	Falugondnoki gépjármű cseréje.
3. Ár-, belvíz és helyi vízkár veszélyeztetettség.	Környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése. Belvízelvezető rendszer felújítása, modernizálása.
4. Önkormányzati épületek folyamatosan romló állapota.	Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatosan felújítása.
5. Elavult informatikai eszközök.	Számítástechnikai eszközök fejlesztése, infokommunikáció fejlesztése.
6. A településen nincs a közösségi rendezvények megtartására alkalmas szabadtéri lehetőség, nincs pihenő, illetve szabadidő park.	Szabadtéri közösségi színtér kiépítése

7. A településen a közösségi feldolgozó udvarának a felújítása indokolt.	Közösségi feldolgozó udvarának a felújítása.
8. A településen lévő szolgálati lakások állapota nem megfelelő.	Szociális bérlakások felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
 - b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
 - c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
 - d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
 - e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- Egészségügyi és Kulturális Közalapítvány
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;**

A partnerek bevonása fórum megszervezésével, telefonon, e-mail-ben, személyes megkeresés útján történt. A csatolt táblázatokat a partnereknek megküldtük, kértük azok kitöltését, melyet a fórumon megvitattunk, ezek segítségével elkészítettük az intézkedési terveket, azt a résztvevőkkel egyeztettünk, elfogadtuk, vagy elvetettük.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.**

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.**

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A szakképzettség és a digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerőpiacon történő elhelyezkedését.	Piacképes képzési lehetőségek kihasználása, munkaerő támogatási programban való részvétel.
Gyermekek	1. A családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanulását a felsőoktatási rendszerben.	Bursa Hungarica ösztöndíj
	2. A településen sportolási, hasznos szabadidő eltöltésének feltételei nem megfelelőek, játszótér mellett sportpálya kialakítása szükséges.	Sportpálya kialakítása.
Idősek	1.Értéktelenség érzése, elmagányosodás, egészségi állapot romlása.	Közösségi programok szervezése, egészségmegőrzést, prevenciót biztosító programok, szűrővizsgálatok.
Nők	1. Magányérzet, közösségi kapcsolatok hiánya, mentális állapot romlása.	Nők közösségi programjainak kialakítása.
Fogyatékkal élők	1. Utak, járdák, árkok, közterületek állapota nem megfelelő.	Utak, járdák, árkok, közterületek felújítása.
	2. Közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem teljes mértékű.	Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatos felújítása, akadálymentesítése
	1. Foglalkoztatottság.	Közfoglalkoztatás, foglalkoztatás bővítése, piacképes képzések.
	2. A falugondnoki szolgálat gépjárműve a folyamatos igénybevétel miatt elhasználódott	Falugondnoki gépjármű cseréje.
	3. Ár-, belvíz és helyi vízkár veszélyeztetettség.	Környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése.

Több célcsoportot		Belvízelvezető rendszer felújítása, modernizálása.
	4. Önkormányzati épületek folyamatosan romló állapota.	Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatosan felújítása.
	5. Elavult informatikai eszközök.	Számítástechnikai eszközök fejlesztése, infokommunikáció fejlesztése.
	6. A településen nincs a közösségi rendezvények megtartására alkalmas szabadtéri lehetőség, nincs pihenő, illetve szabadidő park.	Szabadtéri közösségi színtér kiépítése
	7. A településen a közösségi feldolgozó udvarának a felújítása indokolt.	Közösségi feldolgozó udvarának a felújítása.
	8. A településen lévő szolgálati lakások állapota nem megfelelő.	Szociális bérlakások felújítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a hátrányos élethelyzetű lakosok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló javításának lehetősége javul.

Fontos számunkra a mélyszegénységben élők életminőségének folyamatos javítása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki fejlődését, megfelelő és biztonságos környezetük kialakítását, megtartását és fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk arra, hogy az idős személyek szociális, egészségügyi szolgáltatásait biztosítsuk, életminőségüket javítsuk, a tevékeny időskorra és a nemzedékek közötti szolidaritásra.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szülő és a munkahelyi feladatok összeegyeztetését, az egyenlő esélyek érvényesülését.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékos emberek másokkal egyenrangú állampolgárokként, a közösség elismert tagjaiként élhessenek. A fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférésre, az akadálymentesítésre.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe: MSZ	Piacképes képzési lehetőségek kihasználása, munkaerő támogatási programban való részvétel.
B	Feltárt probléma megnevezése	Életvezetési problémák, hiányos ismeretek, 8 általános, szakképzettség hiánya.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	8 általános iskolai végzettség megszerzése szakképzettség megszerzése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	kapcsolat felvétele, együttműködés kialakítása programok szervezése családok pénzügyi helyzetének javítása, öngondoskodás megtanulása végzettség megszerzése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határideje, megvalósítása folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A célcsoport motiválása, alapfokú iskolai végzettség, szakképzettség megszerzése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: érdektelenség. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe: GY	Bursa Hungarica ösztöndíj
B	Feltárt probléma megnevezése	A családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekük továbbtanulását a felsőoktatási rendszerben
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az Önkormányzat célul tűzte ki, hogy támogatja azokat a gyermekeket, akik tehetségük, tudásuk és szorgalmuk révén képesek a főiskolai végzettség megszerzésére, a családi háttér azonban nem/vagy csak részben tudja ezt anyagilag támogatni.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetési koncepció Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés Hirdetmény kifüggesztése Pályázatok elbírálása Pályázók támogatása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határideje, megvalósítása folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzettebb, több diplomás fiatal a településen, elvándorlás csökkenése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: Határidők túllépése. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás, figyelemfelhívással megakadályozható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:13	Sportpálya kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen a szabadidő hasznos eltöltésére, sportolásra, megfelelő sportpálya nem áll rendelkezésre.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően olyan sportpályát hoz létre, mely a településen élő lakosság számára megfelelő sportolási lehetőséget nyújt. számára megfelelő körülményeket nyújt.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva folyamatos nincs határideje.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Sportoláshoz a lehetőségek biztosítása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Közösségi programok szervezése, egészségmegőrzést, prevenciót biztosító programok, szűrővizsgálatok.
B	Feltárt probléma megnevezése	A lakosság a kötelező egészségügyi vizsgálatokra nehezen motiválhatóak, közösségi programokba nehezen lehet bevonni őket.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel magasabb száma, elmagányosodás csökkentése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetési koncepció Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogymódosítási Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázatfigyelés szabadidős programok, szűrővizsgálatok szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határideje, megvalósítása folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Idősek biztonságos szabadidő eltöltése, boldog, egészséges idősor megteremtése. Közösségfejlesztés.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: motiváltság hiánya.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Nők közösségi programjainak kialakítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	Közösségi programok hiánya a nők körében.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Motiválni a település női lakosságát, hagyományörző közösségi programok szervezésére.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatásügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	tájékoztatások, ismertető, foglalkozások pályázati lehetőségek feltárása programok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határideje, megvalósítása folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közösségfejlesztés.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: érdektelenség. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Nők részére egészségügyi szűrővizsgálatok.
B	Feltárt probléma megnevezése	Nők körében kevesen vesznek részt szűrővizsgálatokon.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Motiválni a település női lakosságát a szűrővizsgálatokon való részvételre.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogymatékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	tájékoztatások, ismertető szűrővizsgálatok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határideje, megvalósítása folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közösségfejlesztés.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: érdektelenség. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Utak, járdák felújítása, karbantartása.
B	Feltárt probléma megnevezése	Járda és útburkolatok rossz minősége.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közlekedésre alkalmas úthálózat, járda kiépítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva folyamatos nincs határideje.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Élhetőbb környezet, biztonságosabb közlekedés.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége. Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatos felújítása, akadálymentesítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek folyamatosan romló állapota, akadálymentesítés nem teljekörű.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Településkép javítása, veszélyhelyzetek elkerülése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva folyamatos nincs határideje.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos, korszerű, akadálymentesített épületek. Költséghatékonyság megvalósítása, energetikai fejlesztések az önkormányzati épületeken.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége. Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás, foglalkoztatás bővítése, piacképes képzések.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az alacsony iskolai végzettségűek segítése, a munka világába történő visszahelyezésük elősegítése.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Pályázati lehetőségek kihasználásával, új foglalkoztatási alternatívák keresése, új foglalkoztatási lehetőségek bevezetése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Országos Foglalkoztatásügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Közfoglalkoztatási programokban való részvétel.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határideje, megvalósítása folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Foglalkoztatás, képzéseken való részvétel elősegítése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: érdektelenség. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Falugondnoki gépjármű cseréje
B	Feltárt probléma megnevezése	A falugondnoki szolgálat gépjárműve a folyamatos igénybevétel miatt elhasználódott
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen élők esélyegyenlőségének növelése, életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájárulás.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Márkakereskedés kiválasztása Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határideje, megvalósítása folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A falugondnoki szolgáltatás biztonságos ellátása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése. Belvízelvezető rendszer felújítása, modernizálása.
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen szükséges az ár-, belvíz- és helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Környezetszennyezés- és belvíz veszély csökkentése, infrastruktúra teljessé válása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTES 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Nincs határideje, megvalósítása folyamatos.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Csökken a környezetszennyezés, ár- és belvízveszély, nő az infrastrukturális kiépítettség.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatos felújítása, akadálymentesítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek folyamatosan romló állapota, akadálymentesítés nem teljekörű.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Településkép javítása, veszélyhelyzetek elkerülése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyműködési Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva folyamatos nincs határideje.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos, korszerű, akadálymentesített épületek. Költséghatékonyság megvalósítása, energetikai fejlesztések az önkormányzati épületeken.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: pályázat eredménytelensége. Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Számítástechnikai eszközök fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Elavult informatikai eszközök.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Európai normáknak megfelelő informatikai eszköz álljon a lakosság rendelkezésére.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogymatékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása Eszközök beszerzése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva folyamatos nincs határideje.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Korszerű számítástechnikai eszközpark növekedése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kockázat: korlátozott pályázati lehetőségek. Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Szabadtéri közösségi színtér kiépítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen nincs a közösségi rendezvények megtartására alkalmas szabadtéri lehetőség.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kulturális programok és sportrendezvények lebonyolítására alkalmas színtér kiépítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva folyamatos nincs határideje.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közösségi rendezvények megtartásának szabadtéri biztosítása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Közösségi feldolgozó udvarának a felújítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen a közösségi feldolgozó udvarának a felújítása indokolt.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A közösségi feldolgozó udvarának a felújítása a folyamatos igénybevétel miatt indokolt.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázat benyújtása Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, önkéntesek bevonása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva folyamatos nincs határideje.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közösségi feldolgozó környezete biztonságos rendezetté válik.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Szociális bérlakások kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Lakhatási körülmények romlása, életveszélyessé váló lakóépületek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szociális bérlakások felújítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Pályázati lehetőségekhez igazodva folyamatos nincs határideje.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Élhetőbb környezet, korszerű bérlakások létrejötte, életminőség javulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közfoglalkoztatás, foglalkoztatás bővítése, piacképes képzések.	Az alacsony iskolai végzettségűek segítése, a munka világába történő visszahelyezésük elősegítése.	Pályázati lehetőségek kihasználásával, új foglalkoztatási alternatívák keresése, új foglalkoztatási lehetőségek bevezetése.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)	Közfoglalkoztatási programokban való részvétel.	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Foglalkoztatás, képzéseken való részvétel elősegítése.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: érdektelenség. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás.	nem releváns
2	Falugondnoki gépjármű cseréje	A falugondnoki szolgálat gépjárműve folyamatos igénybevétel miatt elhasználódott	A településen élők esélyegyenlőségének növelése, életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kiválasztása	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	A falugondnoki szolgálat biztonságos ellátása.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Folyamatosan fenntartható.	Nem releváns.

					„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)							
3	Környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése. Belvízelvezető rendszer felújítása, modernizálása.	A településen szükséges az ár-, s- és belvíz veszély- és helyi csökkenése, vízkár infrastruktúra veszélyeztetettség csökkentése	Környezetszennyezés- és belvíz veszély csökkentése, infrastruktúra teljessé válása.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)	Pályázat keresés Pályázati igényre benyújtása Kivitelezés	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Csökken a környezetszennyezés, ár- és belvízveszély, nő az infrastrukturális kiépítettség.	Humán, pénzügyi, és technikai forrás.	Folyamatosan fenntartható.	nem releváns
4	Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatos felújítása, akadálymentesítése	Az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek folyamatosan romló állapota, akadálymentesítés nem teljekörű.	Településkép javítása, veszélyhelyzetek elkerülése.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti	Pályázat keresés Pályázati igényre benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos, korszerű,	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: pályázati eredménytelenség e. Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása.	nem releváns

					Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)				akadálymentesített épületek. Költséghatékonyság megvalósítása, energetikai fejlesztések az önkormányzati épületeken.			
5	Számítástechnikai eszközök fejlesztése	Elavult informatikai eszközök.	Elavult informatikai eszközök.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program	Pályázat keresés Pályázati igényr Eszközök beszerzése	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Korszerű számítástechnikai eszközpark növekedése.	Korszerű számítástechnikai eszközpark növekedése.	Kockázat: korlátozott pályázati lehetőségek. Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása.	nem releváns

					(2015-2025)							
6	Szabadtéri közösségi szintén kiépítése	A településen nincs a közösségi rendezvények megtartására alkalmas szabadtéri lehetőség.	Kulturális programok és sportrendezvények lebonyolítására alkalmas szintén kiépítése.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)	Pályázat keresés Pályázati igényr benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Közösségi rendezvények megtartásának szabadtéri biztosítása.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Folyamatosan fenntartható.	nem releváns
7	Közösségi feldolgozó udvarának felújítása	A településen a közösségi feldolgozó udvarának felújítása indokolt.	A közösségi feldolgozó udvarának felújítása folyamatos igénybevétel miatt indokolt.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő	Pályázatfigyelés, pályázat benyújtása Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, önkéntesek bevonása.	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Közösségi feldolgozó környezete biztonságos rendezetté válik.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Folyamatosan fenntartható.	nem releváns

					Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időszaki Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)							
8	Szociális bérlakások kialakítása	Lakhatási körülmények romlása, életveszélyessé váló lakóépületek	Szociális bérlakások felújítása.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Románia Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időszaki Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Pályázat keresés Pályázati igényr benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Élhetőbb környezet, korszerű bérlakások létrejötte, életminőség javulása.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Folyamatosan fenntartható.	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Piacépes képzési lehetőségek kihasználása, munkaerő támogatási programban való részvétel.	Életvezetési problémák, hiányos ismeretek, általános, szakképzettség hiánya.	8 általános iskolai végzettség megszerzése 8 szakképzettség megszerzése	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Románia Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia	kapcsolat felvétele, együttműködés kialakítása programok szervezése családok pénzügyi helyzetének	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	A célcsoport motiválása, alapfokú iskolai végzettség, szakképzettség megszerzése.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: érdektelenség. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás.	nem releváns

					(2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)	javítása, öngondoskodás megtanulása végzettség megszerzése						
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Bursa Hungarica ösztöndíj	A családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekük továbbtanulását a felsőoktatási rendszerben	Az Önkormányzat célul tűzte ki, hogy támogassa azokat a gyermekeket, akik tehetségük, tudásuk és szorgalmuk révén képesek a főiskolai végzettség megszerzésére, a családi háttér azonban nem/vagy csak részben tudja ezt anyagiilag támogatni.	Költségvetési koncepció Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)	Pályázatfigyelés Hirdetmény kifüggesztése Pályázatok elbírálása Pályázók támogatása	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Képzettebb, több diplomás fiatal a településen, elvándorlás csökkenése.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: Határidők túllépése. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás, figyelemfelhívással megakadályozható.	nem releváns
2	Sportpálya kialakítása	A településen a szabadidő hasznos eltöltésére,	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási	Pályázat keresés Pályázati igény benyújtása	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Sportoláshoz lehetőségek biztosítása.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Folyamatosan fenntartható.	nem releváns

		sportolásra, megfelelő sportpálya nem áll rendelkezésre.	források elnyerésénél követően olyan sportpályát hozsi létre, mely a településen élő lakosság számára megfelelő sportolási lehetőséget nyújt. számára megfelelő körülményeket nyújt.	si stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)	Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás						
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők közösségi programjainak kialakítása.	Közösségi programok hiánya a nők körében.	Motiválni a település lakosságát, hagyományörző közösségi programok szervezésére.	Gazdasági női program Integrált Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi	tájékoztatások, ismertető, foglalkozások pályázati lehetőségek feltárása programok szervezése	Polgármester 2029. 12. 31. (hétfő)	Közösségfejlesztés.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: érdektelenség. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás.	nem releváns	

					Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)							
2	Nők részére egészségügyi szűrővizsgálatok.	Nők körében kevesen vesznek részt szűrővizsgálatokon.	Motiválni település lakosságát szűrővizsgálatokon való részvételre.	a) Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)	tájékoztatások, ismertető szűrővizsgálatok szervezése	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Közösségfejlesztés.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: érdektelenség. Csökkentése: folyamatos tájékoztatás.	nem releváns
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Közösségi programok szervezése, egészségmegőrzés, megelőzés, t, prevenció, biztosító programok, szűrővizsgálatok.	A lakosság kötelező egészségügyi vizsgálatokra nehezen motiválhatóak, közösségi programokban nehezen lehet bevonni őket.	Egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel magasabb száma, elmagányosodás csökkentése.	Költségvetési koncepció Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Nők és Férfiak Társadalmi	pályázatfigyelés szabadidős programok, szűrővizsgálatok szervezése.	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Idősek biztonságos szabadidő eltöltése, boldog, egészséges idősor megteremtése. Közösségfejlesztés.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: motiváltság hiánya.	nem releváns

					Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024) Országos Fogyatékoságüg yi Program (2015-2025)							
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Utak, járdák felújítása, karbantartása.	Járda és útburkolatok rossz minősége.	Közlekedésre alkalmas úthálózat, járda kiépítése.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)	Pályázat keresés Pályázati igényr benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Élhetőbb környezet, biztonságosabb közlekedés.	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: pályázati eredménytelenség e. Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása.	nem releváns
2	Önkormányzati tulajdonú épületek folyamatos felújítása, akadálymentesítése	Az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek folyamatosan romló állapota, akadálymentesítése nem teljeskörű.	Településkép javítása, veszélyhelyzetek elkerülése.	Gazdasági program Integrált Településfejlesztési stratégia Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-	Pályázat keresés Pályázati igényr benyújtása Kivitelezés Engedélyeztetés, átadás	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos,	Humán, pénzügyi, technikai forrás.	Kockázat: pályázati eredménytelenség e. Csökkentése: pályázati lehetőség kihasználása.	nem releváns

				ti terv	2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)				korszerű, akadálymentesített épületek. Költséghatékonyság megvalósítása, energetikai fejlesztések az önkormányzati épületeken.			
--	--	--	--	---------	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítottunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a közös önkormányzati hivatal jegyzője,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Bazsi Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Bazsi Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 48/2024. (07.01.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Bazsi, 2024. július 1.

Szentes László
polgármester

HATÁROZAT - KIVONAT

Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. július 1-én megtartott nyilvános ülés
jegyzőkönyvéből

48/2024. (07.01.) önkormányzati határozat:

Bazsi Község Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal Bazsi Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 2024 – 2029. időszakra vonatkozóan elfogadja.

Felkéri a polgármestert, hogy az aláírt dokumentumot küldje meg a Társadalmi és Esélyteremtési Főigazgatóság részére.

Határidő: 2024. július 01.
Felelős: Szentes László polgármest
Bencze Gyöngyi jegyző

K.m.f.

Szentes László sk.
polgármester

Bencze Gyöngyi sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Bencze Gyöngyi
jegyző

